

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ ΙΖ΄

ΤΕΥΧΟΣ 193

ΜΑΡΤΙΟΣ 1917

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἔτησίᾳ δραχμαὶ 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ I δραχμὴ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

ΤΕΥΧΟΣ 193 - ΜΑΡΤΙΟΣ 1917.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ «Ἑρμηνεία τῆς ζωγραφικῆς τέχνης» ὑπὸ
Α. Συρκοπούλου.

Ὁ πεσμένος δέντρος, ὑπὸ Χ. Χρηστοβα-
σίη.

Ραβέννα, ὑπὸ Ch. Diehl, μετάφρασις Τού-
λας Καλογεροπούλου.

Ποικίλη σελίς.

Κλέων Ραγκαβῆς.

Σημειώσεις ἐνδὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος.

Θεατρικὴ Ἐπιθεώρησις.

Γράμματα καὶ Τέχνη.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ειδύλλιον, ὑπὸ Α. Reinach.

Τὰ κυπαρίσσια τοῦ χωριοῦ, ὑπὸ Η. Din-
ckels.

Η Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, προτομὴ ὑπὸ Ἰ. Δη-
μητριάδου.

Ἡ κεφαλὴ τῆς Ὑγιείας.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Π. Σ.—Γαλλικὴ ἐφημερὶς ἔκαμε τὸν ὑπολογισμὸν
ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου μέχρι τέλους τοῦ
1916, τῆς Ἀντάντ τὰ πολεμικὰ ἐξοδα, στρατιωτικῆς
μόνον φύσεως, ἀνῆλθον εἰς 179 δισεκατομύρια, τῶν
δὲ Κεντρικῶν Δυνάμεων εἰς 118. Ἐν ὄλῳ 281 δισε-
κατομύρια. Ἦτοι εἰς ἕκαστον δευτερόλεπτον ἐξο-
δεύονται 4,000 χρ.

Περίεργον.—Εἰς 4,000 ὑπολογίζονται οἱ φονευθέν-
τες διανοούμενοι Γερμανοὶ, δηλ. οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ
γράμματα, τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας. Οἱ δὲ Γερμ.
διδάσκαλοι οἱ φονευθέντες ἀνέρχονται εἰς 11,000.

Ν.—Δί καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἐκδιδόμενα ἐφημερί-
δες δὲν εἶνε τόσοσ πολλαί, ὅσον ὑποθέτετε. Ἀναλογεῖ
μία ἐφημερὶς εἰς 80.000 κατοίκους. Τὰ πρωτεία ἔχουν
αἱ ἠνωμένα Πολιτεῖαι. Αἱ ἡμερήσιαι ἐφημερίδες ἐκεῖ
ἀνέρχονται εἰς 15,000. Ἐρχεται κατόπιν ἡ Γερμα-
νία μὲ 7,000 φύλλα, ἔξ ὧν 900 ἡμερήσια. Κατόπιν
κατὰ σειρὰν ἡ Ἀγγλία 6,000 (800 ἡμερ.), ἡ Γαλλία
5,000 (600 ἡμ.), ἡ Ἰταλία 3,000 (100 ἡμ.), τὸ Βέλγιον
2,000 (100 ἡμ.), ἡ Ἰαπωνία 2,000. Τώρα μὲ τὸν πό-

λεμον ἐμειώθησαν σημαντικῶς οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοί.
προσωρινῶς ἐγγουεῖται.

Ν. Ν. Δ.—Ἐχετε δίκαιον. Πρόκειται περὶ τῆς δω-
ρεᾶς τοῦ γλύπτου Ροντέν, ὅστις ἐν σελ. 151 εἶνε...
Ροστάν.

Μ. Μ.—Καὶ οὖν ἔχετε δίκαιον. Δὲν ἐπρόκειτο
περὶ ἐπιβλητικῆς φωνῆς, ἀλλ' ὑποβλητικῆς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ»

Ὁ κ. Ν. Δρακουλίδης, ἀπαντῶν εἰς τὴν πρὸς ἡμᾶς
διαμαρτυρίαν τοῦ κ. Ποριώτου ὡς πρὸς τὴν ἱατρο-
ποιήσιν του, παραθέτει τὸ κείμενον τοῦ περιοδικοῦ
«Ἐσπέριον» τοῦ Λογδίου (14 Ὀκτ. ἀρ. 43) ἔνθα ἐν
μέσῳ λιβανωτοῦ περὶ τῆς ἀξίας τοῦ κ. Π. ἀναγράφει-
ται: «Ἱατρογράφος (εἶνε ἱατρός, ἢ εἰάν δὲν ἐξασκῆ
ἔχει τοῦλάχιστον δίπλωμα.)». Καὶ ἀπορεῖ ὁ ἐπιστολο-
γράφος πῶς τότε ὁ κ. Π. δὲν διεμαρτυρήθη διὰ τὸν
ἀνύπαρκτον, ὡς ἰσχυρίζεται ἡδη, τίτλον.

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ληξάσης ἀπὸ τριῶν ἡδῆ μηνῶν τῆς προθεσμίας
πρὸς πληρωμὴν τοῦ δικαιώματος διαφυλάξεως ὁσίων
ἐν τῷ Α' καὶ Β' Νεκροταφείῳ, εἰδοποιῦνται διὰ τε-
λευταίαν φρονίαν οἱ μὴ πληρώσαντες νὰ προσέλθωσι
πρὸς τοῦτο, μέχρι τέλους Μαρτίου 1917, εἰς τὸ Γρα-
φεῖον τῆς Ἐφορίας τοῦ Α' Νεκροταφείου, ἄλλως τὰ
μὲν ὅσα θέλουσι ταφῇ ἐντὸς τοῦ κοινοῦ γυνετηρίου
τὰ δὲ κηβώτια καταστραφῇ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐθύνῃς τοῦ
Δήμου.

(Ἐκ τοῦ Δημαρχείου)

ΤΟ

ΑΤΤΙΚΟΝ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 10-28

Ἡ μεγαλειτέρα καὶ πλουσιωτέρα αἴθουσα τῆς
Ἀνατολῆς καὶ ἐραμίλλος τῶν τελευταίων τοιοῦ-
των τῆς Εὐρώπης. Ἐπὶ τῆς δόξης τοῦ

ΑΤΤΙΚΟΥ

πρελαύνουσιν τὰ σοβαρότερα γεγονότα τῆς ὑψη-
λοῦ καὶ πάσης ἐποχῆς. Ἱστορικά—Πολι-
τικά—Κοινωνικά—Οἰκογενειακά—
Ἐπιστημονικά—Φυσικά—Παράδο-
ξα—Περίεργα—Γραφικά—Κωμικά

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ΠΑΝΘΕΟΝ”

Διευθυντῆς Α. Περάτης

Σειρὰ ταινιῶν μεγάλου ἐνδιαφέροντος. Τὰ ἐ-
κλεκτότερα δραματικὰ κριστηρικὰ μετὰ πρω-
ταγωνιστὰς τοῦς ὀνοματεπώνυμοις ἡθοποιούς.

Ὁδὸς Πανεπιστημίου

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ΑΠΟΛΛΩΝ”

Καλλιτεχνικὴ Διεύθυνσις Κ. Ἐμπόρου
Ἀριστοκρατικὴ συγκέντρωσις.—Θέρμανσις καλο-
ριφέρ.—Ἀναπαυτικὰ καθίσματα.—Τρεῖς εὐρεῖαι
ἐξοδοί.—Ταινίαι ἐκλεγόμεναι παρ' εἰδικοῦ ἀντι-
προσώπου.—Ὁρχήστρα Κρασοῦ.

Ἡ “ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ,” ΚΑΙ Ο ΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΝΣΕΛΜΝΟΣ

ΚΑΤΑ τὸ ἔτος 1839 ὁ Γάλλος
Didron εὐρισκόμενος εἰς περιο-
ρεῖαν ἀνὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἔ-
τυχε νὰ παρατηρήσῃ μίαν ἡμέ-
ραν μὲ μεγάλην περιέργειαν
ἓνα ζωγράφον Ἀγιορείτην ἐργα-
ζόμενον καὶ εἶχε μείνη ἐκπλη-
κτος μὲ τὴν πρωτοφανῆ ταχύ-
τητα μὲ τὴν ἴποιαν οὗτος ἐργάζετο.

«Ἐσχε-
» διάξει, γράφει ὁ ἴδιος, τὰς συνθέσεις του ὡς ἀπὸ
» μνήμης ἢ ἔξ ἐμπνεύσεως. Εἰς διάστημα μίτης
» ὥρας πρὸ τῶν ἐκπλήκτων ὀφθαλμῶν μας, ἐσχε-
» διάσε εἰς τὸν τοίχον σύνθεσιν περιεπέσαν τὸν
» Χριστὸν δίδοντα εἰς τοὺς Ἀποστόλους τὴν ἐν-
» τολήν νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον καὶ νὰ βα-
» πτίξωσι τὸν κόσμον. Ὁ Χριστὸς καὶ τὰ ἐνδεκα
» ἄλλα πρόσωπα ἦσαν περίπου φυσικοῦ μεγέθους.
» Ἐγράφε δὲ τὴν σύνθεσιν τοῦ χωρὶς προηγού-
» μενα σχεδίασμα ἐν μικρῷ, χωρὶς μοδῆλον».

Ὁ Didron ἐκπλαγείς ἀπὸ τὴν μοναδικὴν
αὐτὴν εὐχέρειαν τοῦ τεχνίτου δὲν ἔπαυσε νὰ τὸν
στενοχωρῇ μὲ ἐπιμόλιους ἐρωτήσεις, ἕως ὅτου τέ-
λος ὁ μοναχὸς τοῦ ἔδωκε μίαν ἡμέραν ἐν χειρό-
γραφον λέγων: «Ἴδου ἐν χειρόγραφον τὸ ὅποιον
μᾶς διδάσκει πᾶν ὅτι χρειάζεται. Ἀπ' αὐτοῦ μαν-
θάνομεν πῶς πρέπει νὰ κατασκευάζωμεν τὰ κωνιά-
ματα, τὰ πινέλα μας, τὰ χρώματά μας ἀκόμη
δὲ καὶ πῶς νὰ συνθέτωμεν καὶ νὰ διευθετῶμεν
τὰς εἰκόνας μας».

Ὁ Didron ἔσπευσε ν' ἀντιγράψῃ τὸ πολυ-
τιμον χειρόγραφον, ὁ δὲ σύντροφός του Durand
ἀνέλαβε νὰ τὸ μεταφράσῃ γαλλιστί.

Ὅτω κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἐξεδόθη εἰς τὴν
γαλλικὴν καὶ ἐγένετο γνωστὸν τὸ περιοημον βι-
βλίον τὸ φέρων τὴν ἐπιγραφὴν «Ἑρμηνεία τῆς
ζωγραφικῆς τέχνης» καὶ τοῦ ὁποῦ συγγραφεὺς
εἶναι ὁ ἐκ Φουρνᾶ τῶν Ἀγράφων ἱερομόναχος
Διονύσιος. Τὴν γαλλικὴν δὲ ἐκείνην ἔκδοσιν ἐπη-
κολούθησε μία γερμανικὴ (ὑπὸ Schäfer 1855)
καὶ μία ρωσικὴ (ὑπὸ Ouspensky 1868)

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο διαιρεῖται εἰς δύο μέρη.
Εἰς τὸ πρῶτον, τὸ τεχνικόν, δίδονται λεπτομε-
ρεῖς ὁδηγίαι περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν κωνιμά-
των ἐπ' ὧν ζωγραφίζονται αἱ τοιχογραφίαι,
περὶ τῆς παρασκευῆς τῶν χρωμάτων, βερνίκιων,
πινέλων, χρυσομάτων, ἐπισκευῆς παλαιῶν εἰ-
κόνων κ.τ.λ. Εἰς δὲ τὸ δεύτερον, τὸ καὶ σπου-
διώτερον καὶ τὸ ὅποιον δύναται νὰ ὀνομασθῇ
εἰκονογραφικόν, περιγράφονται μετὰ μεγάλης
λεπτομερείας πᾶσαι αἱ εἰκονογραφικαὶ συνθέσεις
αἱ εὐρισκόμεναι ἐντὸς τοῦ Ναοῦ καὶ αἱ ὁποῖαι
ἔχουσιν ὡς θέμα τὴν Παλαιὰν καὶ Καινὴν Δι-
αθήκην, τοὺς βίους τῶν Ἀγίων κ.τ.λ. Ἐπίσης
ἐκεῖ περιγράφονται τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκίτου
ἀγίου προσώπου καὶ παρατίθενται τὰ εἰς ἕκαστον
αὐτῶν ἀνήκοντα ἐπιγράμματα ἢ καὶ χωρία ἐκ
τῶν Γραφῶν.

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένετο γνωστὸν τὸ βιβλίον
τοῦτο πλεῖστα ὅσα ἔχουσι γράφει καὶ πλεῖστα
ἐσφαλμέναι θεωρίαι περὶ τῆς δὴθεν διὰ συντα-
γῶν ἐξασκήσεως τῆς βυζαντινῆς τέχνης ὄλων
τῶν ἐποχῶν ἐστρηγῆσαν ἐπ' αὐτοῦ Ταῦτα δὲ

πάντα υπεβλήθη ή ιδέα, ότι το βιβλίον τούτο είναι αρκετά παλαιόν, ανεργόμενον εις τους πρότους 'Αλώσεως χρόνους. Αιτία δέ τής επικρατήσεως τής ιδέας ταύτης πάντως είναι ο περίφημος κιβδηλευτής αρχαίων κειμένων Σιμωνίδης. Πράγματι, ούτος μετά την υπό του Didron ανακάλυψιν τής 'Ερμηναίας έσπευσε να διαδώσῃ, ότι ανακάλυψεν εν 'Αγίω 'Ορει τὸ γνήσιον κείμενον τής 'Ερμηναίας τὸ ὁποῖον έφερε δῆθεν χρονολογίαν 1458. Τοῦ ἀνυπάρχου δὲ τούτου δῆθεν γνήσιου καὶ χρονολογημένου κειμένου αντίγραφον έσπευσε ἀποστείλαι εἰς τὸν Didron, ὁ ὁποῖος ὁμῶς ἐλάτιστα έλαθε τούτο ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν έκδοσιν τής γαλλικῆς μεταφράσεως τοῦ βιβλίου. Οὕτω ὁμῶς πολλοὶ ἐπίστευσαν, οὔτε τοῦ Didron ἐξαιρουμένου, ὅτι ἡ 'Ερμηναία εἶναι βιβλίον παλαιὸν ανεργόμενον εἰς τὸν 15ον αἰῶνα.

Ἐν τούτοις νεώτεροι έρευναι, ἰδίᾳ τοῦ ρώσου Πορφυρίου Ouspensky, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Παπαδόπουλου—Κεραμέως γενομένη τελεσιτάτη ἐν πρωτοτύπῳ έκδοσις τής 'Ερμηναίας (1910), ἥς αἱ προηγούμεναι δύο έκδοσεις ἐν ἐλληνικῇ γλώσσῃ (1853 καὶ 1885) προήρχοντο ἐκ τοῦ κιβδηλευμένου χειρογράφου τοῦ Σιμωνίδου, ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου Διονύσιος ἐζητε κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 18ου αἰῶνος. Τούτο δὲ ἐπεκύρωσε καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Παπαδόπουλου—Κεραμέως ὀπισθεν μιᾶς ἀκολουθίας τοῦ ἱερομάρτυρος Σεραφεῖμ εὑρεσις μιᾶς ἐντύπου σημειώσεως τῶν έκδοτῶν, καθ' ἣν ἐξέδωκε τὴν ἀκολουθίαν ταύτην ὁ ἱερομάρτυρος Διονύσιος ἐν Βενετία τὸ έτος 1785. Φαίνεται δὲ βέβαιον ὡς εἰκάζει καὶ ὁ Bayel, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ἰδίου Διονυσίου τοῦ καὶ συγγραφεὺς τής 'Ερμηναίας. Τὸ ἐργαστήριον δὲ τής ζωγραφικῆς τοῦ Διονυσίου τούτου, ἰδρυθέν κατὰ τὸ έτος 1701 διασώζεται μέχρι σήμερον ἐν κελλίῳ τῶν Καρυῶν ἐν 'Αγίῳ 'Ορει.

Διὰ τὴν συγγραφὴν δὲ τοῦ έργου τούτου ὁ Διονύσιος ἐπωφελήθη παλαιότερα τοιαῦτα συγγραμματα ανεργόμενα εἰς τὸν 16ον αἰῶνα καὶ τῶν ὁποῖων τινὰ ἐξέδωκεν ὁ Παπαδόπουλος—Κεραμέως. Εἶναι ὁμῶς βέβαιον, ὅτι ὁ Διονύσιος ἐπωφελήθη τὰς παλαιότερας ταύτας πηγὰς, σχεδὸν μόνον διὰ τὸ πρῶτον μέρος, τὸ τεχνικόν. Πράγματι δὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Παπαδόπουλου—Κεραμέως ἐκδοθέντα παλαιότερα κείμενα σχεδὸν μόνον εἰς τὸ πρῶτον τοῦτο μέρος ἀναφέρονται, περιέχοντα ἐκ τοῦ εἰκονογραφικοῦ ἰσχύος τινὰς ὁδηγίας περὶ τής μορφῆς ἀγίων τινῶν καὶ τὰ ἐπιγράμματα τὰ ἀρμόζοντα εἰς ἕκαστον αὐτῶν. Πολὺ δὲ ἀπέχονται αἱ ὁδηγίαι αὗται τῶν λεπτομερῶν περιγραφῶν τὰς ὁποίας παρέχει ὁ Διονύσιος εἰς τὸ δεῦτερον μέρος τοῦ βιβλίου του. Τὸ δεῦτερον δὲ τοῦτο μέρος τοῦ βιβλίου τοῦ Διονυσίου, τὸ ἔχον καὶ τὴν μεγαλύτεραν σπουδαιότητα διὰ τὴν μελέτην τής Βυζαντινῆς εἰκονογραφικῆς καὶ τέχνης εἶναι φαίνεται δημιουργημα

αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν συγγραφὴν τούτου ἤρκεσθη νὰ περιγράψῃ λεπτομερῶς τὰς τοιχογραφίας δι' ὧν εἶναι κεκαλυμμένοι οἱ 'Αθωντικοὶ ναοὶ καὶ αἱ τράπεζαι τῶν μονῶν. Τοῦτο δὲ ὁμοίως ὑπεστήριξαν ὁ Brockhaus καὶ ὁ Schmidt. Ὁ δὲ Παπαδόπουλος—Κεραμέως νομίζει, ὅτι πλὴν τῶν τοιχογραφῶν ὁ Διονύσιος εἶχεν ὑπ' ὄψιν τοῦ καὶ μικρογραφίας χειρογράφων. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην παραδέχεται καὶ ὁ Bayel προσθέτων μάλιστα, ἂν καὶ τούτο εἶναι ὀλίγον ἀβάσιμον, ὅτι ὑποδείγματα αὐτοῦ ἦσαν μικρογραφίαι χειρογράφων τοῦ 11ου—14ου αἰῶνος.

Ὅτι ὁμῶς αἱ εἰκονογραφικαὶ αὗται ὁδηγίαι δὲν δύνανται ν' ἀνεργῶνται εἰς τοὺς πρότους 'Αλώσεως χρόνους, εἰς τὴν ἀκριβῆ δηλαδὴ τής βυζαντινῆς τέχνης, εἶναι πασιφανὲς διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὴν ἱστορίαν τής βυζαντινῆς εἰκονογραφίας. Αἱ περιγραφαὶ ἄς παρέχει ἡ 'Ερμηναία δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι εἰς τὴν εἰκονογραφικὴν περίοδον τὴν ἀρχομένην μετὰ τὴν ἀνάκτισιν τής Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων (1201) καὶ μάλιστα εἰς τοὺς τελευταίους πρότους τῆς ἀλώσεως τὴν Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων χρόνους, τὴν περίοδον δηλαδὴ τῶν τοιχογραφῶν τοῦ Μιστρά καὶ τοῦ 'Αγίου 'Ορους. Ἐὰν τούναντιον παραβῆ τις τὰς περιγραφὰς τοῦ βιβλίου τοῦ Διονυσίου πρὸς ἔργα τοῦ 10ου καὶ 11ου αἰῶνος ἢ ἄ ἴδη, ὅτι ταῦτα δὲν συμφωνοῦσι καθ' ὅλα πρὸς τὰς περιγραφὰς ἐκείνας ἐν ᾧ ἀπεναντίας ἡ συμφωνία εἶναι πλήρης πρὸς τὰς μεταγενεστέραις τοιχογραφίας.

Αἱ δὲ ὑπὸ τινῶν παρατηρηθεῖσαι δῆθεν ἀσυμφωνίαι τῶν ὁδηγιῶν τής 'Ερμηναίας πρὸς τὰς μεταγενεστέραις ταύτας τοιχογραφίας εἶναι ὅλως φαινομενικαὶ καὶ ἐκλείπουσιν εὐθὺς ὡς τὸ ζήτημα ἐξετασθῆ βαθύτερον.

Ἐν τούτοις ὁμῶς παρ' ὅλας ταύτας τὰς ἐρῦνας καὶ τὰς ἀποδείξεις περὶ τής ἐκ μεταγενεστέρων χρόνων καταγωγῆς τοῦ βιβλίου ὑπῆρχαν καὶ οἱ ὑποστηρίζοντες ἀκόμη, ὅτι τούτο ἔχει βαθύτερας ρίζας ανεργόμενας εἰς τοὺς βυζαντινοὺς, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τοὺς χριστιανικοὺς χρόνους.

Ὑπεστήριξαν μάλιστα, ὅτι τούτο προῆλθεν ἐκ συγχωνεύσεως παλαιῶν γραπτῶν ὁδηγιῶν διδομένων εἰς τοὺς ζωγράφους διὰ τῆς εἰκονογραφικῆς ὠρισμένων ἐκκλησιῶν. Ταῦτα πάντα ὁμῶς δὲν φαίνονται διόλου πιθανά. Οἱ βυζαντινοὶ τεχνίται διὰ τὴν διακόσμησιν τῶν ἐκκλησιῶν δὲν εἰργάζοντο διὰ γραπτῶν ἢ καὶ προφορικῶν ὁδηγιῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς βίβει τῶν σχεδίων των τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐν μικρῷ ἀντίγραφο τής διακοσμῆσεως παλαιότερων ἐκκλησιῶν, ἐπίσης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βίβει μικρογραφῶν εἰκονογραφημένων χειρογράφων. Τὸ τελευταῖον δὲ τούτο ἀποδεικνύεται πληρέστατα ἐκ τής ὑπὸ τοῦ Tikkanen παρατηρηθεῖσης μεγάλης σχέσεως μεταξύ τῶν μικρο-

γραφῶν τής λεγομένης Βίβλου τοῦ Cotton, χειρογράφου περιέχοντος τεμάχια ἐκ τής Γενέσεως ανεργόμενου δὲ εἰς τὸν 5. αἰῶνα καὶ ἀποκειμένου ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ, καὶ τῶν Μοιταϊκῶν τοῦ 'Αγίου Μάρκου τής Βενετίας τῶν περιπτώτων σκηνῶν ἐκ τής Γενέσεως, καὶ ἀναγομένων εἰς τὸν 11. αἰῶνα.

Κατὰ ταῦτα ἡ μέγιστος ἡμῶν περιωθηθεῖσα 'Ερμηναία καθὼς καὶ αἱ πηγαὶ τής εἶναι καθ' ἑαυτὰ προϊόντα τῶν μετὰ τὴν 'Αλωσιν χρόνων οὐδέμιαν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὰς δημιουργικὰς περιόδους τής καθ' αὐτὸ βυζαντινῆς τέχνης.

(Ἐπεται τὸ τέλος) Α. ΕΥΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΕΣΜΕΝΟΣ ΔΕΝΤΡΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ τοῦ χωριοῦ μου ἔχει πολλὰ δέντρα γύρα γύρα, ὅλα μεγάλα, ὅλα ψηλά, ὅλα πολύκλαδα, κι' ὅλα χοντρόκορμα τόσο, ποῦ δὲν μποροῦν νὰ τ' ἀγκαλιάσουν τρεῖς ἄντρες μαζί. Αὐτὰ τὰ δέντρα εἶναι παλιά, πολὺ παλιά. Τάχουν θερμιμένα αἰῶνες, κι' ἀπὸ τὴν παλισύνη τους ὁ κορμὸς τους εἶναι κουφαλισμένος ἀπὸ τὰ μυρμηγκία, ἢ ἀπὸ κάτι ἄλλα κολεόφτερα, ποῦ κατορθώνουν καὶ τὸν τρυποῦν χρόνον μετὸν χρόνον καὶ κάνουν μέσα φωλιές. Αὐτὰ τὰ αἰωνόβια δέντρα ἔχουν ἀπάνωτους ἱεσοῦς, ἓνα ἀειθαλο παρασιτόδεντρο, ποῦ φυτρώνει στὰ παλιά δέντρα, καὶ κάνει ἓναν κίτρινον καρπὸ, στὸ μέγεθος τοῦ κισσοκαρπου, ποῦ τὸν ἀγαποῦν πολὺ τὰ κονάβια, ἀλλ' ἔχουν καὶ πολλὰ στεγνωμένα καὶ σασιμένα κλωνάρια, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ γκρεμίσῃ καὶ νὰ τὰ κἀνῃ κανεῖς, γιατί εἶναι τοῦ νοικοκύρη τής 'Εκκλησιᾶς, τοῦ "Αἰ—Λιά, καὶ μόνον οἱ δυνάτοι ἀνέμοι τοῦ χειμῶνος τὰ γκρεμίζουν, ἀλλὰ καὶ γκρεμισμένα τὰ κλωνάρια αὐτὰ δὲν τολμαῖ νὰ τὰ πᾶρῃ κανεῖς νὰ τὰ κἀνῃ ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ "Αἰ—Λιά, ποῦ θεωρεῖται ἀπὸ τὸ χωριό, ὡς πολὺ «κακὸς» ἄγιος ὅταν τοῦ παίρῃ κανεῖς τίποτε, κι' ἔτσι ὅσα κλωνάρια πέφτουν καταγῆς, ξερὰ ἢ σάπια, ἢ καμμιά φορὰ καὶ χλωρὰ, πᾶν χαμένα!

Ἄ "Οποῖος κόψῃ χλωρὸ ξύλο τής 'Εκκλησιᾶς θὰ κοπῇ"
Ἄ "Οποῖος κόψῃ ξερὸ ξύλο τής 'Εκκλησιᾶς θὰ ξεραθῇ"
Ἄ "Οποῖος κἀνῃ ξύλο τής 'Εκκλησιᾶς θὰ καθῇ"
Ἄ "Οποῖος ἀναβῇ σὲ δέντρο τής 'Εκκλησιᾶς θὰ πέσῃ".

Γι' αὐτὸ καὶ γύρα στὲς ἐκκλησιᾶς καὶ στὰ παρεκκλήσια διατηροῦνται τὰ δέντρα αἰωνόβια, ἐπειδὴ κανένας Χριστιανὸς δὲν βάνει χερί ἀπάνω τους. Ἄλλ' ὁ κόσμος νομίζει ὅτι τὰ δέντρα εἶναι εὐλογημένα πράγματα καὶ γι' αὐτὸ τ' ἀγαποῦν ὅλοι οἱ ἄγιοι, καὶ τάχουν γύρα στὲς ἐκκλησιᾶς τους καὶ κόβουν ὅποιους τὰ κόβουν, καὶ καίγουν ὅποιους τὰ καίγουν.

Εἶπα ὅτι ἡ 'Εκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ μου ἔχει πολλὰ δέντρα γύρα-γύρα, ὅλα μεγάλα, ὅλα πολύκλαδα, κι'

ὅλα χοντρόκορμα τόσο, ποῦ δὲν μποροῦν νὰ τ' ἀγκαλιάσουν τρεῖς ἄντρες μαζί. Αὐτὰ τὰ δέντρα εἶναι παλιά, πολὺ παλιά. Τάχουν θερμιμένα αἰῶνες....

"Ὅλο τὸ χωριὸ τὰ καμαρόνει αὐτὰ τὰ δέντρα, γιατί ἀληθινὰ κανένας ἄλλου χωριοῦ ἢ 'Εκκλησιᾶς δὲν ἔχει οὔτε τόσα δέντρα, οὔτε τέτοια δέντρα, κι' ὁποῖος ἔξω εἶργεται στὸ χωριὸ μας πηγαίνει ἐπιταυτοῦ στήν ῥάχη, ὅπου εἶναι ἡ 'Εκκλησιὰ μας, καὶ τὰ θαυμάζει, τὸν χειμῶνα γιὰ τὸ βουῖσμα τοῦ ἀνέμου, ποῦ περνᾷ ἀνάμεσα στὰ κλωνάρια τους καὶ τσικίζει τὰ ξεροκλωνάρια τους καὶ τὸ καλοκαίρι γιὰ τὸ πλουσιὸ τους φύλλωμα, γιὰ τοὺς παχυοὺς τοὺς ἴσκιους τους καὶ γιὰ τὴν δροσιά τους.

Τὸ καλοκαίρι, ὅταν κἀνῃ πολλὴ ζέστη, ὅσοι μένουν στὸ χωριὸ καὶ δὲν πηγαίνουν στὰ χωράφια τὴν πλειότερη τὴν ἡμέρα τὴν περνοῦν κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τής 'Εκκλησιᾶς, γιατί ἐκεῖ κάνει πολλὴ δροσιά, ἐνῶ ἄλλοῦ φένει ὁ ἥλιος καρβέλλια. Δὲν τὰ καμαρόνει μόνον τὸ χωριὸ μας αὐτὰ τὰ δέντρα, ἀλλὰ καὶ τ' ἀγαπάει καὶ τὰ πονάει, ὡς ἐμψυχα ὄντα. Τὰ βλέπομε ἔτσι, ὅπως εἶναι τὰ ἀφ' ὄντας γεννηθήκαμε ὅλοι οἱ συγχωριανοὶ καὶ μᾶς φαίνονται, ὡς γερόντοι συγχωριανοὶ μας, πολὺ-πολὺ γερόντοι, ὡς μεγάλοι παπποῦδες τῶν παπποῦδων μας.

Κάποτε-κάποτε τοὺς χειμῶνες, κάθε εἰκοσι σαραντὸ ἢ πενήντα χρόνια πέφτει κανένας δέντρος ἀπὸ τὰ πολλὰ δένδρα τής 'Εκκλησιᾶς μας, ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ φάγωμα τῶν μυρμηγκιῶν καὶ τῶν γκουμιένων, ἐνὸς εἶδους κολοφτέρων με βαθύκατο χρώμα, καὶ με σῶμα τέσσερες φορὲς μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ μέλισσι ποῦ δὲν ξέρω πῶς τὸ λέγει ἡ ζωολογία, διατι δὲν τὸ εἶδα ποθενιὰ ζωγραφισμένο. Τότε πηγαίνει σύσμο ὅλο τὸ χωριὸ γιὰ νὰ ἴδῃ καὶ νὰ κλάψῃ τὸν πεσμένον δέντρο!

Εἶμουν μικρὸ παιδί, πεντέξῃ χρονῶν, ὅταν τὴν ἡμέρα τοῦ "Αἰ—Χαραλάμπου, δέκα Φλεβριοῦ, ποῦ ἔκανε ἓνας τρομερὸς νοτιάς καὶ σήκωνε τὴν πλάκες ἀπὸ τὲς σκεπές, κι' ὅλο τὸ χωριὸ εἶταν κατάκλειστο, κι' οὔτε γίδι μπόρεσε νὰ βγῇ στὸν λόγγο, οὔτε πρόβατο στὸ λειβάδι, κι' οὔτε βῶδι στὸν κάμπο, ἀπὸ τὸ δυναστίο τοῦ ἀνέμου, ἔπεσε ἓνας μεγάλος δέντρος τής 'Εκκλησιᾶς, ποῦ εἶχε γένει κουφάλα ἀπὸ τὰ μυρμηγκία κι' ἀπὸ τοὺς γκουμιένους. Ἡ κακοκαιρία ἐκεῖνης τής ἡμέρας ποῦ ἐγινε αὐτὸ τὸ θάμα, δὲν μολογιέται. Νοτιάς καὶ βροχὴ ἀνακατωμένα, ἔκαναν μιὰ τρομερὴ ταραχὴ, ὡς νὰ ἤθελε νὰ χαλάσῃ ὁ Θεὸς τὸν Κόσμο του. "Ὅλο τὸ χωριὸ εἶμαστε συμμαζωμένοι κάθε οἰκογένεια στήν φωτιά τής, τὰ βῶδια μούγκριζαν μέσα στὲς καλύβες, τ' ἄλογα καὶ τὰ μούλάρια χρεμετοῦσαν μέσα στὰ κατόγια, τὰ γαῖδουράκια γκάριζαν στὰ παραύλια, τὰ γιδοπόδρα βέλαιζαν στὰ μαντριά, τὰ σκυλλὰ

A. Reinach

Ειδύλλιον

οὐφλίσαν στές αὐλές, κι' οἱ κόττες μούλωναν στὰ κοττέτοια. Θανατική σιωπή βασίλευε ἀπ' ἀκρῆ σ' ἀκρῆ τοῦ χωριοῦ, κι' ἂν δὲν ἔβγαίνε ὁ καπνὸς ἀπὸ τοὺς καπνοδόχους, γέννημα μεγάλων στιῶν, κι' ἔρχονταν κανένας ξένος, θὰ νόμιζε ὅτι τὸ Χωριὸ ἦταν πεθαμένο!

Ἐκεῖ ποῦ ἐκαθόμαστε γύρα-γύρα στὴν χοντοκούτσουρη φωτιά, ἀκόμει ἀνάμεσα στὸ βοητὸ τῆς κακοκαιρίας ἕναν τρομερότατον κρότο, ὄχι σὰν μπουμπουγαριά ἀστροπέλεκα, ἀλλὰ σὰν ἀποτομο γκρέμισμα μεγάλου κάστρου.

— Κάποιο μεγάλο κακὸ ἔγινε στὸ Χωριό!

Εἶπε ὁ πατέρας μου καὶ πετάχτηκε στὴν κρεβάτα κουκουλωμένος μὲ μιὰ μεγάλη κάππα, κι' ἐφώναζε στὸ γειτογικό σπίτι:

— Τί ἔγινε; Τί εἶταν αὐτό, ποῦ ἀκούστηκε;

Ἄλλὰ τὰ ἴδια ρωτήματα ἔβγαίναν ἀπὸ τὸ κάθε σπίτι.

Ὅσα σπίτια εἶταν σιμώτερα στὴν Ἐκκλησιά, αὐτὰ μονάχα εἶχαν καταλάβει ὅτι κάποιο κακὸ εἶχε γίνει τρόγυρα στὴν Ἐκκλησιά, κι' αὐτοὶ πρώτοι ἔτρεξαν καὶ τὸ εἶδαν κι' ἐληροφόρησαν τὸ Χωριό.

— Τί ἔγινε; Τί ἔγινε;

— Ἐπεσε ἕνας δένδρος τῆς Ἐκκλησίας!

— Δένδρος;

— Τί λέτε, μωρέ! Ἀλήθεια;

— Ἀλήθεια κι' ἀπαλήθεια!

— Ποιὸς δένδρος;

— Ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ χοντρός, δεξιὰ ἀπὸ τ' Ἀγγάντια.

—

— Ὁ χοντρός ὁ μαύρος, ποῦχε τὰ χοντρά καὶ τὰ μακροῦ κλωνάρια.

— Μωρέ τί πάθαμε!

— ... Ἀκούς ἐκεῖ νὰ πέση ὁ δένδρος ὁ χοντρός!

Ὅλο τὸ Χωριὸ ἔγινε ἄνω-κάτω μὲ τὸ νέο τῆς ἡμέρας, καὶ σὲ λίγο ξεκίνησαν μ' ὄλην τὴν κακοκαιριὸ οἱ δυνατώτεροι ἄντρες τοῦ Χωριοῦ καὶ περιφροινώντας τὸν τρομερὸν ἄνεμο, ποῦ φυσούσε σὰν ὄρηγ Κυρίου, καὶ τὴν δυνατὴν, πεκνήν, καὶ χοντροστάλη βροχὴ, ποῦ ἔπεφτε στὰ διαλείμματα τοῦ ἀνέμου, ἔφτασαν στὴν Ἐκκλησιά κι' εἶδαν τὸ μεγαλόπρεπο θέαμα τοῦ πε-

σιμένου δένδρου. Γυρίζοντας διηγήθηκαν καταλεπτῶς ποιοὺς δένδρους ἔπεσε, κατὰ ποῦ ἔπεσε, πῶς τσακίστηκε καὶ τὰ κλωνάρια του καὶ μπήκαν κάμποσα μιὰ ὄρηγιά μὲς στὴν γῆ, πῶς ὁ κορμὸς του εἶταν φαγωμένος ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ μυρμήγκια, κι' ὁμοιάζε σὰν θεώρατη φλογέρα, ποῦ μπορούσε κανεὶς νὰ μπῆ ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά καὶ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν ἄλλη, κι' ὅσοι ἀκούγαν ὄλ' αὐτά, περίμεναν μ' ἀνυπομονησιὰ νὰ ξεπέση ὁ ἄνεμος γιὰ νὰ πᾶν κι' αὐτοὶ νὰ ἰδοῦν τὸ θλιβερὸ θέαμα.

— Φλεβάρης, Κουτσοφλέβαρος! (Εἶπε ὁ πατέρας μου). Εἶν' ἀντίχριστος αὐτὸς ὁ μῆνας! Φθονερός, κακορῥέζικος! Κάνει, κάνει, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ βασιλεύῃ. Νὰ ἰδῆτε αὐριό θάχουμε καλοκαιρία, γιατί ὁ Φλεβάρης εἶναι τῆς ὥρας. Τὸν Φλεβάρη νὰ φοβᾶστε ἀπὸ τὲς ὥρες του κι' ὄχι ἀπὸ τὲς μέρες του. Πότε κάνει τὸν Γενάρη, πότε κάνει τὸν Μάρτη, ἀλλ' οὔτε τὸ ἕνα εἶναι, οὔτε τὸ ἄλλο, καὶ γι' αὐτὸ καὶ λέγεται φθονερός, γιατί, ὄλο κι' ἀπὸ τὸν φθόνου του, κάνει αὐτά, ποῦ κάνει.

— Τὸν Φλεβάρη (εἶπε ἕνας ἄλλος) ξεφυλάει ὁ Χειμῶνας... Εἶδαταν τὸ σφαχτό, ὅταν τὸ σφάζουν, πῶς λαντζοδέρνεται; Βάνει τέτοια δύναμη, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ βιάσῃ, ὅταν εἶναι ζωντανό. Μπορεῖ νὰ σκοτώσῃ ἄνθρωπο!

— Ὁ Φλεβάρης (εἶπε ἄλλος ἕνας) εἶναι ὁ χειρότερος μῆνας... Λέν ὅτι μιὰ φορὰ θὰ χαλοῦσε τὸν Κόσμο στὴν γεροποντή, ἀπὸ τὴν κακία του, κι' ἔβαλε γι' αὐτὸ ὄλα του τὰ δυνατά. Βλέποντας τότε ὁ Γενάρης τὸν κακὸ του σκοπὸ, εἶπε τοῦ Μάρτη:

— Μωρέ, τί τὸν κυττάεις τὸν Ἀντίχριστο; Θὴ χαλάσῃ τὸν Κόσμο! Χτύπα τον εἰς, ποῦ τὸν ἔχεις κοντά, γιατί ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὸν προφτάσω, γιατί μοῦ ἔφυγε εἴκοσι ὄχτω κωνάρια μακρὰ.

Τότε γυρίζει ὁ Μάρτης καὶ τοῦ παίρνει τὲς δυὸ μέρες ποῦ ἤθελε γιὰ νὰ βγῆ, κι' ἀπὸ τότε ὁ Φλεβάρης ἔμεινε μὲ εἴκοσι ὄχτω μέρες καὶ μόνον κάθε τέσσερα χρόνια γίνεται μὲ εἴκοσι ἐνιαῖα. Γι' αὐτὸ λέγεται καὶ Κουτσοφλέβαρος. Ἄλλ' ὅσο κι' ἂν φλεβίξῃ, ἀνοίξι-λιες μυρίζει.

Ἐνῶ οἱ μεγάλοι κουβέντιαζαν αὐτὰ γύρα στὴν φω-

λιά, μὲ τὰ παράθυρα κλεισμένα, ἀπὸ τὸ κρύο κι' ἀπὸ τὸν ἄνεμο, ἀνοίξε ἡ θύρα καὶ μπήκε μέσα κάποιος. Μὲ τὸ ἀνοιγμα τῆς θύρας, χύθηκε ὅλη ἡ μέρα μέσα στὸ σπίτι καὶ καταλάβαμε ὅτι εἶχε ξεπέσει ἔξω ἡ κακοκαιρία, κι' εἶχε λαγαρίσει ὁ οὐρανός. Ἀμέσως, λοιπόν, βγαίνομε ἔξω καὶ τραβοῦμε κατὰ τὴν Ἐκκλησιά νὰ ἰδοῦμε τὸν πεσιμένον δένδρου. Σὲ λίγο μαζεύτηκε ἐκεῖ ὄλο τὸ χωριό: ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, καὶ περιεργάζονταν ὄλοι τὸν νικημένον γίγαντα μὲ μιὰ μεγάλη κατήφεια ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό τους. Θὰ νόμιζε κανεὶς ὅτι τοῦ ἔκαναν τὴν κηδεία. Καθένας εὗρισκε κάτι καλὸ νὰ εἰπῆ γιὰ τὸν κατίκοπον ἥρωα καὶ μόνον ἕνας δὲν ἔλεγε τίποτε, κι' αὐτὸς εἶταν ἕνας χωριανός μας, ποῦ ἔκανε τὸν ξυλοκόπο στὴν ξενιτιά. Κουνοῦσε τὸ κεφάλι του κι' ἔκανε πῶς σκέφτονταν βαθυά.

— Τί σκέφτεσαι ἔτσι βαθυά.

Τοῦ εἶπε ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς χωριανούς μας: — Τί σκέφτομαι; (Ἀπολογηθῆκε ἐκεῖνος). Σκέφτομαι ὅτι αὐτὸς ὁ δένδρος, ἂν εἶταν μέσα σὲ μιὰ Πολιτεία τὸν χειμῶνα, θὰζιζε δέκα λίρες! Βγάζει διακόσια σωστά φορτώματα ξύλα!...

— Δέκα λίρες αὐτὸς ὁ δένδρος; (Τοῦ εἶπε ὁ πατέρας μου, ποῦ εἶταν κι' ἐπίτροπος καὶ χτίτορας τῆς Ἐκκλησίας). Ἐγὼ σοῦ τὸν δίνο μισὴ λίρα μόνον. Τὸν παίρεις;

— Τὸν παίρω, ἀλλὰ φοβοῦμαι τὸν Ἀἷ-Λιᾶ. Φοβοῦμαι μὴ μοῦ βγῆ σὲ κακὸ.

— Γιατί νὰ φοβηθῆς τὸν Ἀἷ-Λιᾶ, (τοῦ εἶπε ὁ Λώλης ὁ Γκατζώνης.) Ἀφοῦ θὰ τὸν ἀγοράσῃς τὸν δένδρου;

Μ' αὐτὸν τὸν λόγου καταπέιστηκε ὁ ἄνθρωπος, ἔβγαλε τὴν σακούλα ἀπὸ τὸν κόρφο του, τὴν ἔβγαλε ἀπὸ μέσα μισὴ λίρα καὶ τὴν ἔδωσε στὸν πατέρα μου. Ὁ πατέρας μου, λαβαίνοντας τὴν μισὴ λίρα τοῦ εἶπε:

— Καλὲς διαφορές!

Καὶ γύρισαν ὄλοι στὰ σπίτια τους λυπημένοι ἀπὸ τὴν ἐντύπωσι τοῦ πεσιμένου δένδρου.

Τὴν ἄλλη μέρα πρῶτῃ—πρῶτῃ παρουσιάστηκε στὸν πατέρα μου ὁ ἀγοραστής τοῦ πεσιμένου δένδρου καὶ μὲ μιὰ μεγάλη κατήφεια, χυμῆνι στὸ πρόσωπό του, τοῦ εἶπε:

— Νὰ μὲ σχωρέ'η; ἀρεντικό! Δὲν τὸν κόβω τὸν πεσιμένον δένδρου, κι' ἂν θέλ'ς γύρωσε μου τὴν μισὴ λίρα, ποῦ σῶδωκα, κι' ἂν δὲν θέλ'ς μὴ μοῦ τὴν γυρί'ης.

— Γιατί, μωρὲ χυμῆνε; (Τοῦ εἶπε ὁ πατέρας μου) Γιατί μετάνιωσες;

— Δὲν μετάνιωσα, ἀρεντικό μ', δὲν μετάνιωσα, ἀλλὰ δὲν μοῦ τὸν δίν' τὸν δένδρου ὁ νοικοκύρ'ς!

— Ποιὸς νοικοκύρ'ς;

Τὸν ἐρώτησε ὁ πατέρας μου μὲ ἀπορία.

—...Ὁ Ἀἷ-Λιᾶ; Δὲν λὲς πῶς ξημέρωσα ζωντανός; Ἦρθε, ἀρεντικό μ', ὁ ἴδιος ὁ Ἀἷ-Λιᾶς στὸν ἕπνο μου, ὅπως τὸν γλέπομε ζωγραφισμένο στὴν εἰκόνα του, ἀπὸ ἀλλῆς κι' ἀναμ' ἀλλῆς κι' ἄγιος ἄγιος, ἀπαράλλαχτος, σοῦ λέω, ὅπως τὸν γλέπομε στὴν εἰκόνα τοῦ ζωγραφισμένου καὶ μοῦ εἶπε:

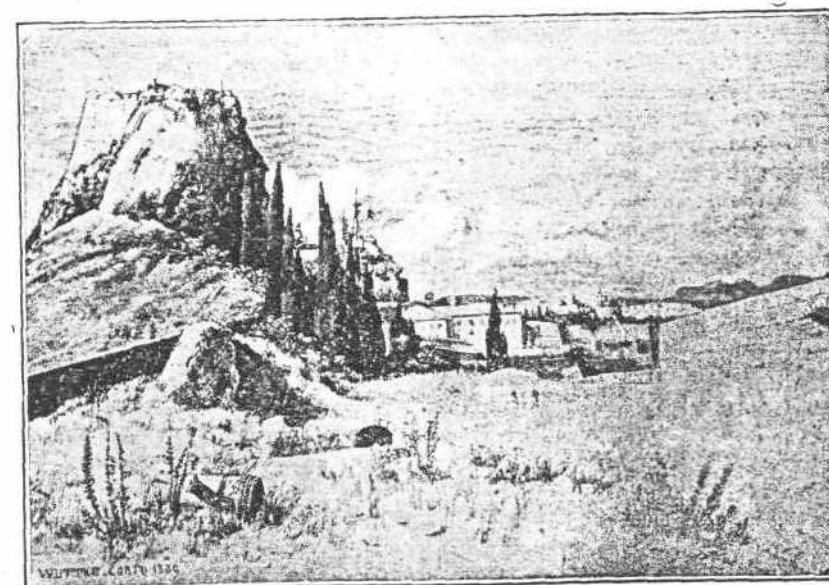
— Ἐσὺ εἶσαι, ποῦ θέλ'σες ν' ἀγορά'ῃς τὸν πεσιμένον δένδρου μου; Καὶ φάπ! μοῦ δίνει μιὰ κατὰμουτρα. Ἐγὼ, σὰν τὸν γνώρισα ποῦ εἶταν ὁ ἴδιος κι' ὁ κατὰ-ἴδιος ὁ Ἅγιος, ἄρχισα νὰ τρέμω σὰν τὸ καλάμι στὸ ρέμα, καὶ τοῦ εἶπα μὲ μισοκοιμένη φωνὴ στὸν λιᾶραγγά μου:

— Σχώρεσέ με, Ἅγιέ μου! Σχώρεσέ με! Δὲν τὸν κόβω τὸν δένδρου σου! Δὲν τὸν κόβω!

Κι' ὁ Ἅγιος μοῦ εἶπε πάλι:

— Κύτταξε μὴν τὸν κόψῃς, γιατί δὲν ἔχεις πλεῖο ζῆση! Κι' ἔγεινε ἄφαντος ἀπὸ μπροστά μου. Σῦπησα ἀμέσως τ' ἄκριτα μεσάνυχτα, ἔκανα τὸν σταυρὸ μου, ξύπησα καὶ τὴν γυναῖκα μου ἀπὸ τὸν φόβου μου, κι' ἀπὸ τότε, ὡς ποῦ νὰ ξημερώσῃ, δὲν κόναμε ἄλλο παρὰ σταυροῦς καὶ μετάνιους μπροστά στὸ εἰκόνα.

Ὁ πατέρας μου ξαφνίστηκε ἀπ' αὐτά, ποῦ τοῦ εἶπε ὁ ἀγοραστής τοῦ πεσιμένου δένδρου, ἔκανε κι' αὐτὸς

H. Dinckels

Τὰ κυπαρίσσια τοῦ χωριοῦ

τόν σταυρό του, και του έδωσε την μισή λίρα, λέγοντάς του :

— Πάρε την μισή λίρα σου και σίρε στο καλό.

Κι' ενώ ο άνθρωπος έβγαλε από το σπίτι μας, ο πατέρας μου σηκώθηκε, σταυροκοπήθηκε μπροστά στο εικονοστάσι και μετακάθησε στην κορφή της σιάς.

CHARLES DIEHL

R A B E N N A

MΕΤΑΞΥ των έπιφανεστέρων της τέχνης πόλεων ών πλήρης εινε ή Ιταλία, ή Ραβέννα κέκτηται ιδιόζοντά τινα χαρακτήρα. Δέν εφύσκει τις όπως εις την Ρώμην και την Πομπηϊαν τας μεγάλας αναμνήσεις της κλασικής αρχαιότητας. Δέν παρουσιάζει αυτή, όπως ή Φλωρεντία και ή Βενετία, τας θαυμασιάζς λεπτότητας του Quattrocento (της Αναγεννήσεως) όπου αι μεγαλοπρεπείς λαμπρότητες της Αναγεννήσεως έθαλον.

Τό ενδιαφέρον ταύτης εινε διάφορον. Εινε δηλαδή τό μοναδικόν μέρος της Ιταλίας, και ίσως έν των σπανίων του κόσμου, έν ό δυνατόι τις νά λάβη έντύπωσιν ήν πλήρη και άληθή της αρχαίας Χριστιανικής τέχνης κατά τον πέμπτον και έκτον αιώνα. Αναμφιβόλως δέ ή Ραβέννα, και ένεκα άλλων άκόμη αναμνήσεων, κατέλιπεν όνομα περιφανές εις την ιστορίαν. Εις ταύτην ό Δάντης έτελείωσε τας τελευταίας ημέρας της πλήρους βασάνων ζωής του, εις ήν άκόμη εύρε και τινας τών έμπνεύσεων του, τας πλέον ύψηλάς, της «Θείας Κομωδίας». Ένταύθα και ό Βύρων διήλθε έτη τινά της ταραχόδους ζωής του, και εις την πόλιν ταύτην εις την όποιαν έζησε και ήγάπησεν, ή μνήμη του ποιητού έπιζη ήνωμένη άδιαρρήκτως μέ την μνήμην της λατρευτής Cniccioh.

Έν τούτοις έν ή Ραβέννα παρουσιάζει εις τους όφθαλμούς ήμών πράγμα τι ιδιόρρυθμον και τη άληθειά μοναδικόν, τούτο όφείλεται εις τό γεγονός, ότι ύπήρξε τό ασύλον των τελευταίων Αυτοκρατόρων της Δύσεως, και ή πρωτεύουσα των Οστρογότθων βασιλέων, και μετά ταύτα ή διαμονή των αντιβασιλέων (Έξάρχων) του Βυζαντίου είντινες άντεπροσώπευο την Ιταλίαν καταληφθεισαν υπό του Ιουστινιανού. Χάρις εις ταύτας τας περιστάσεις αίτινες διήρκεσαν πλέον των τριών αιώνων (404—751) ή Ραβέννα γενομένη κέντρον πολιτικών όλοκληρου της Χερσονήσου, διεμόρφωσε τέ την θαυμασίαν, ήτις και εις τους σημερινούς νεκρούς δι' αυτήν καιρούς ύφίσταται άκόμη, άν και σιγηλή, εις τά τόσον σπάνια και άξιοσημείωτα αύτης μνημεία.

Έν μέσω των πενήμιων τόπων και των άπεράντων έκτάσεων, αίτινες περιβάλλουσι ταύτην, ή Ραβέννα σημερον εινε μικρά τις πόλις έπαρχιακή έρημος σχεδόν και μάλλον νεκρά. Δέν φαντάζεται τις, λέγει ό Taine, πόλιν μάλλον εγκαταλειμμένην, μάλλον άθλιαν και

— Κι' ό πεσιμένος δέντρος ;

— Έμεινε χρόνια εκεί που έπεσε, χωρίς νά τον πειράξη κανείς, ως που έλυωσε από την σπιλά. Ποιάς τολμούσε νά βάλη χέρι στον δέντρο του "Αϊ—Λιά ;

Σούλι.

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

άξιολύπητον. Αί όδοι αύτης, των όποιών τας περισσότερας έχει κλύσει ή γλή, εινε κενάι σχεδόν. Τοίχοι δέ μεγάλοι και θλιβεροί περιβάλλουσι ταύτην, λείψανα ζοφερά των παλαιών ήρειπωμένων μοναστηριών και γυμνά προσόψεις αρχαίων εκκλησιών, και χαμηλοί οικίσκοι υπεράνω των όποιών διαγράφονται αι συλλογέται των παλαιών πυργων. Έν μέσω των μακρών αύτης τειχών ή πόλις ώσει περι αύτην συνεσπειρωμένη καταλείπει γύρω της μεγάλης έκτάσει; έρήμους. Κσι ή ζωή άκόμη φαίνεται εγκαταλείψασα αύτην. Καμμία κίνησις, καμμία βιομηχανία, έμπορίον κανέν. Άλλοτε—εινε ήδη χίλια πεντακόσια έτη—ή Ραβέννα ήτο λιμήν άκμάζων. "Ηδη διωρύξ τις μακρά δέκα χιλιομέτρων ένώνει ταύτην μετά του Άδριατικού και επί των κοιμημένων αύτης ύδάτων όλίγιαι μόνον λέμβοι λιχνίζονται και τινα άσήμου χωρητικότητος πλοία. Μία μόνη καλλονή άπέμεινε εις αύτην. Εινε δέ αύτη ό εύρύς όρύζων και τό θαυμασίον δάσος των πεύκων, τό δάσος τό πάντοτε πράσινον του όποιου ό Βύρων, μετά τον Βοζκιάκιον, έψαλλε την σκιώδη έρήμωσιν, ή περιήρημος «Pinetta» της όποιας τά δένδρα μεταξύ Ρεβέννης και θαλάσσιας σχηματίζουσι σκιώδη φραγμόν. Έν δέ μόνον πράγμα έλκυει τον περιηγητήν, τον ιστορικόν, τον καλλιτέχνην : εινε δέ τούτο, αι μέσω της κοιμημένης πόλεως εκκλησίοι αίτινες υπό την ψυχρόν γυμνότητα του περικαλύμματος αύτών, διαφυλάττουσι θυσσαυρούς τέχνης θαυμασίους.

Μή ζητήσητε λοιπόν εις την Ραβένναν την γοητεύουσαν χάριν των Τσοκανικών μερών, ούδέ τό συσπαζόν θέλητρον της Φλωρεντίας, της Σιένης και της Περονγίας. Η Ραβέννα εινε άπειρώς θλιβερά. Άλλ' ίσως ή θλιβερότης αύτη προσθέτει μείζον ενδιαφέρον.

Έλάχισται πόλις επικαλούνται πλειότερον την αναμνησιν του παρελθόντος. Τά παντα εκεί επαναφέρουσι τό πνεύμα εις μίαν και την αύτην έποχήν, εις μίαν και την αύτην τέχνην.

Ούδεμία ξένη άπασχόλησις ταρασσει εκεί την ήρεμον και βαθειαν σκέψιν των μνημείων. Η σιγή των έρήμων όδών έν αι; τήδε κάκεισε αρχαιοι σαρκοφάγοι έγγύς των μεταιρημένων τοίχων κατάκεινται, ή μεγάλη και θλιβερά εγκατάλειψις, ή έρημική άπορόνωσις έν μέσω των ευρυχώρων Βασιλικών. τά πάντα εκεί προκαλοοσι τινά νά λησμονηθή μετοξύ των αναμνήσεων των παρελθόντων αιώνων!... Καθ' όν δέ χρόνον έντός του εκκλησιδίου εις ό αναπαύεται ή Αυτοκράτειρα Γάλλια Πλακιδία ό όφθαλμός θελόγμενος σταματά επί των θαυμασιών αυτού Μωσαϊκών, όπου εις βαθύ κναυόν εκτυλίσσονται χρυσά άραβουργήματα εις τόσον λεπτάς άρμονίας, καθ' ήν στιγμήν έντός του Άγίου Απολλιναρίου του νέου τό εκπληγηγμένον βλέμμα προσηλούται εις την μακράν πομπήν των Άγίων των φερόντων λαμπράς ένδυμασίας, ότε εις τον Άγιον Βιτάλιον τέλος, εις την άψίδα του όποιου εις λάμποντα χρυσά Μωσαϊκά, ό Ιουστινιανός και ή Θεοδόρα παρουσιάζονται έν όλη τη μεγαλοπρεπεία της Αυτοκρατορικής συνοδείας, τότε νομίζει τις πρός στιγμήν, ότι αι ήερομοι και άκίνητοι εκείναι φυσιογνωμιαί λαμβάνουσι έν νέου ζωήν, τό δέ πνεύμα, ως επόμενον, επαναφέρεται εις τό μέσον της αρχαίας εκείνης έποχής, ήτις είδε γενόμενα τά γοητευτικά εκείνα μνημεία. Κατά δέ την ώραιάν έκφρασιν του Τίτου Λιβίου ή ψυχή ή ζωσα εκεί καθίσταται κατ' ανάγκην αρχαία. Άλλως τε αναγνώσκων τις έν τη Ιστορία τά όνόματα της Γάλλια Πλακιδίας, του Θεοδορίχου, του Ιουστινιανού, θεωρεί ταύτα κατά

τό πλείστον φυσιογνωμίας κατά πολύ άορίστους, λέξεις κενάς έννοιās και ενδιαφέροντος. Εις Ραβένναν τούναντιον επανέρχεται τις εις την πραγματικότητα την ζωσαν και άπομνήσιν. Εις έκαστον βήμα συναντά τις την αναμνησιν εκείνην, εις κάθε στιγμήν έγγίζει τις διά του δακτύλου τας εικόνας και τά έργα αύτών. Καί ένώπιον των μνημείων τούτων των τόσων έκφραστικών της Ιστορίας κατά μικρών αι υπό των χρονογράφων γραφείσαι σκηναί χρωματίζονται και έμφυχούνται και ή γηραιά και νεκρά πόλις λαμβάνει νέαν ζωήν. Άβίαστον τό πνεύμα φέρεται πρός τους άφανισθέντας χρόνους και υπό την ιστορικήν ταύτην όνειροπόλησιν άναπαράστασις τις των προσώπων καθαροτέρα προκύπτει και γώσις τις των μνημείων πληρεστερα και πλέον φωτεινή.

(Έπεται συνέχεια)

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Η Θερμοκρασία του Ηλίου

Περί της θερμοκρασίας της ήλιακής σφαίρας έχουσι διατυπωθή πολλαί και διάφοροι θεωριαί, συγκρουόμεναι πρός άλλήλας. Τινές καθώρισαν ταύτην εις 3.000 βαθμούς, έτεροι εις 50.000 και άλλοι πάλιν εις 100.000. "Ηδη Άμερικανός επιστήμων ό Γουλιέλμος Ουίλσον κατόπιν πολλών πειραμάτων έφθασεν εις τό συμπέρασμα ότι ή θερμοκρασία του Ηλίου ανέρχεται εις 6863 βαθμούς Κελσίου. Το Άμερικανός άστρονόμος δέν ύπολογίζει και τας θερμοκρασιακάς μονάδας, αίτινες απορροφώνται υπό των άτμοσφαιρικών στρωμάτων.

Η όρασις των πτηνών

Οι πτηνολόγοι συμφωνούσι, ότι τά πτηνά εκ πάντων των άλλων ζωνών έχουσι την μάλλον όξυτέραν όρασιν. Το περιεργον δέ ειναι ότι αι νεφέλαι, ή όμίχλη και τά άλλα μετεωρολογικά φαινόμενα πολύ όλίγην επίδρασιν έξασκουδ επί της όράσεως του πτερωτού κόσμου. Ως γνωστόν, ό αέτος δύναται νά άτενίση τον ήλιον επ' άρκετόν χρονικόν διάστημα, ό δέ λάρος ίπτάμενος εις μεγάλη ύψη διακρίνει τους μικρούς ίχθείς και κατερχόμενος βυθίζεται και συλλαμβάνει αυτούς.

Επίσης τά μικρά πτηνά έχουσι τοσοούτον ισχυράν την όρασιν, ώστε διακρίνουσι εκ μακροτάτης απόστασεως τά άρπακτικά όργανα και συνεγειρόμενα φεύγουσι κατ' όμάδας καθ' όν χρόνον ό όφθαλμός του ανθρώπου μόλις μετά παρέλευσιν λεπτών πολλών αντιλαμβάνεται τά όργανα, ως μικρά μελανά σημεια εις τον όρίζοντα.

Ερωσ της στιγμής

Πολλοί άμφιβάλλουσ άν δύναται νά άναπτυχθή έρωσ μέ τό πρώτον βλέμμα. Έν τοσοούτων ύπάρχουν μερικοί, των όποιών τά όνόματα θα παραμείνουσ άθάνατα εις την ιστορίαν και οι όποιοι ήγάπησαν μέ τό πρώτον βλέμμα. Ο Γκαϊνισμποροω, ό διάσημος ζωγράφος των ώραιών γυναικών, έπέρασε την ζωήν

το πλείστον φυσιογνωμίας κατά πολύ άορίστους, λέξεις κενάς έννοιās και ενδιαφέροντος. Εις Ραβένναν τούναντιον επανέρχεται τις εις την πραγματικότητα την ζωσαν και άπομνήσιν. Εις έκαστον βήμα συναντά τις την αναμνησιν εκείνην, εις κάθε στιγμήν έγγίζει τις διά του δακτύλου τας εικόνας και τά έργα αύτών. Καί ένώπιον των μνημείων τούτων των τόσων έκφραστικών της Ιστορίας κατά μικρών αι υπό των χρονογράφων γραφείσαι σκηναί χρωματίζονται και έμφυχούνται και ή γηραιά και νεκρά πόλις λαμβάνει νέαν ζωήν. Άβίαστον τό πνεύμα φέρεται πρός τους άφανισθέντας χρόνους και υπό την ιστορικήν ταύτην όνειροπόλησιν άναπαράστασις τις των προσώπων καθαροτέρα προκύπτει και γώσις τις των μνημείων πληρεστερα και πλέον φωτεινή.

Καί ένώπιον των μνημείων τούτων των τόσων έκφραστικών της Ιστορίας κατά μικρών αι υπό των χρονογράφων γραφείσαι σκηναί χρωματίζονται και έμφυχούνται και ή γηραιά και νεκρά πόλις λαμβάνει νέαν ζωήν. Άβίαστον τό πνεύμα φέρεται πρός τους άφανισθέντας χρόνους και υπό την ιστορικήν ταύτην όνειροπόλησιν άναπαράστασις τις των προσώπων καθαροτέρα προκύπτει και γώσις τις των μνημείων πληρεστερα και πλέον φωτεινή.

Άβίαστον τό πνεύμα φέρεται πρός τους άφανισθέντας χρόνους και υπό την ιστορικήν ταύτην όνειροπόλησιν άναπαράστασις τις των προσώπων καθαροτέρα προκύπτει και γώσις τις των μνημείων πληρεστερα και πλέον φωτεινή.

(Έπεται συνέχεια)

του άπρόσβλητος από τά βέλη του έρωτος, ότε μία σύμπτωσις τον άφύπνισεν άπαξ και διά παντός. Έξωγράφει έν τοπειόν πλησίον της Σουντριώων και ήτο άπορροφημένος εις τό έργον του, όταν αίφνης μία σκιά επέρασεν επάνω από την όδόνην του. Άνέβλεψε και οι όφθαλμοί του συνήντησαν τό άθών βλέμμα μιάς κόρης, ή όποια μετά ταύτα κατέστη σύζυγος του.

Ο Τζών Όπι, άλλος διάσημος ζωγράφος, κατήγετο εκ ταπεινών γονέων και ούδέποτε όνειρευθή νά εισέλθη εις τας ύψηλάς τάξεις της κοινωνίας. Έν τοσοούτω ή κόρη ή όποια κατέστη σύντροφος της ζωής του, ήτο πλουσιωτάτη και μέ πολλά πνευματικά χαρίσματα. Όταν ό Όπι είδεν αύτην κατά πρώτον, ή κόμη της, ή όποια ήτο ώραιοτάτη, έπιπτεν εις μακρούς βεστρύχους γύρω από τους ώϊους της, και οι καλλιτεχνικοί του όφθαλμοί ενετούρπων εις την εικόνα της. Την ίδιαν έσπέραν της έξεμυστηρευθή τον έρωτά του και μετ' όλίγας ημέρας ένυμφεύοντο.

Ο έρωτοπαθής Σκώτος ποιητής Ροβέρτος Μπέρνς όφείλει τας πρώτας ποιητικάς του έμπνεύσεις εις μίαν ώραιάν μικράν χωρικήν της Σκωτίας. Την ήγάπησεν από την πρώτην στιγμήν που την είδε. «Με αύτην, λέγει, ήρχισεν ή άγάπη και ή ποιήσις της ζωής μου».

Αι άπώλειαι των Γερμανών

Κατά τας επισήμους στατιστικάς αι όμολογηθείσαι άπώλειαι των Γερμανών μέχρι τέλους Φεβρουαρίου ανέρχονται εις 1,261,003 νεκρούς, 2,561,096 τραυματίας και 560,627 έξαφανισθέντας. Έν όλω 4,124,384.

Η δύναμις των κυμάτων

Άγγλος μηχανικός κατεσκεύασε δυναμόμετρον ίδιās επινοήσεως, δι' ου μετράται ή δύναμις των θαλασσιών κυμάτων. Διά τούτου έξηκρίβωσεν ότι ή πίεσις ή έξασκουμένη παρά των κυμάτων επί επιφανείας ενός τετραγωνικού μέτρον, κυμαίνεται έν ώρα καταγίδος μεταξύ 15 έως 34 χιλιάδων χιλιογράμμων. Εινε πίεσις τρομακτική, ήτις έξηγεί πώς και οι ισχυρότεροι σκελετοί πλοίων ναυαγησάτων συντρίβονται επί των

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

βραχυδάων άκτων. Όγκος γρανίτου βάρους 8,000 χιλιογράμμων μετεκινήθη εκ της τρικυμίας οριζοντίως κατά 22 όλα μέτρα. Επίσης βράχοι βάρους 6 έως 13 τόνων εξετοπίσθησαν 20 μέτρα μακράν. Η δύναμις των θαλασσιών κυμάτων εις άναλόγως πρός τού ύψος αυτών.

Τί θά ηκουον οι αεροπόροι

Ό Φλαμαριών έχει καταθέσει εις την Γαλλικήν Ακαδημίαν των Έπιστημών ανακοίνωσιν περί τού ύψους, εις ο θύρανται να φθάσουν οι επί της γης ήχοι. Ό συριγμός μιας άτμομηχανής φθάνει εις ύψος 3000 μέτρων, ο θόρυβος άμείξωτοιχίας εν κινήσει εις ύψος 2500 μέτρων. Η έκτυροκορότησις τυφειού και ή ύλακή του κυνός εις 1800, ή φωνή του άλέκτορος και ο ήχος κώδωνος εις 1600, ή άνθρωπίνη φωνή εις 1000, αι φωναι των βατράχων εις 900, τού τερέντιμα των γρύλλων εις 800. Όλους αυτούς τούς ήχους θά

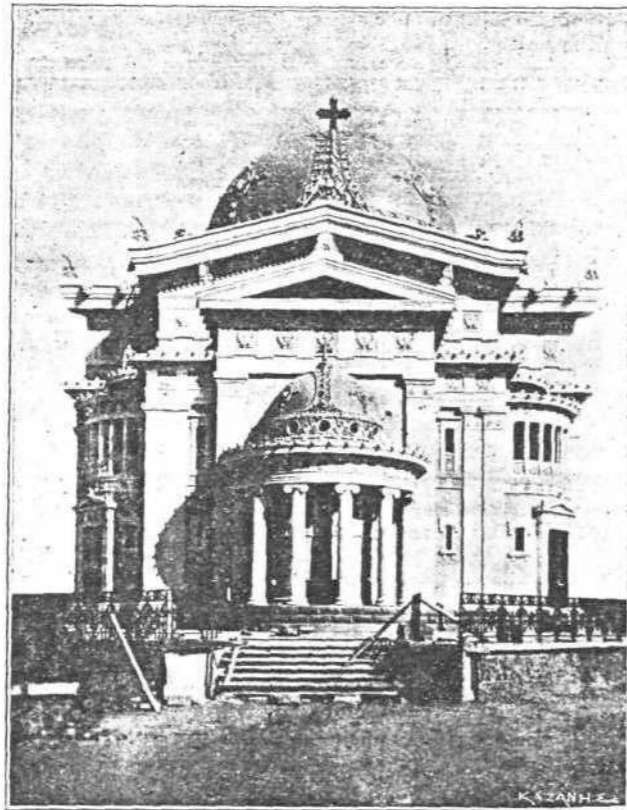
τούς ηκουον εύκρινώς οι αεροπόροι, εάν έλειπεν ο θόρυβος της έλικος.

Ό Άγγλικός ύμνος.

Εάν πιστεύσωμεν μίαν γαλλικήν έφημερίδα, ο έθνικός άγγλικός ύμνος «Ό Θεός σώζει τον Βασιλέα» εινε σύνθεσις Γαλλική και εις την ποιήσιν του και εις την μουσικήν. Λέγει ότι ο ύμνος ούτος δεν εινε άλλο τι παρά εν άσμα συντεθέν και εκτελεσθέν υπό των «δεσποινίδων» του Κολλεγίου του Σαιν Σύρ, επί τη είκαιρία μιās επισκέψεως του Βασιλέως Ηλίου εις την σχολήν εκείνην. Τό ποιήμα έγραφη υπό της κυρίας Μπριόν, διευθυντριας και ή μουσική υπό του διασήμου μουσουργού Λουλι. Ό Άγγλος μουσουργός Καϊντελ, ο όποιος εις την Άγγλίαν θεωρείται ως ο συνθέτης του ύμνου, ηκουσεν αυτόν τώ 1772 εις Σαιν Σύρ και δεν έπραξεν άλλο τι παρά να τον άντιγράψη διά τον Γασιλέα Γεώργιον Α' της Άγγλίας, ο όποιος εύχαριστηθείς τον καθιέρωσεν ως έθνικόν ύμνον.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΝΑΟΙ

ΕΙΣ των περικαλλεστέρων Έλληνικών ναών εινε ο εν Καίρω των Αγίων Κωνσταντίνου και Έλένης, άνεγερθείς δαπάνη του διαπρεπούς εκεί όμογενούς κ. Νέστορος Τσανακλή και εγκαινιάσθηκε τώ 1914. Τό οικοδόμημα του ναού περιλαμβάνει 1000 τετρ. μέτρα εν περιβόλφ 3000 μ. Είαι ρυθμού Έλληνοβυζαντιακού. Είαι τρισυπόστατος, κατά τάς τρεις δ' αυτού πλευράς εινα παρατεταγμένα σειράι κίωνων (εν τώ ναφ υπάρχουν 86 κίονες και ήμικίονες) απολήγουσαι πρός τού κεντρικόν εικογασσασίον και χωρίζουσα άπ' αυτού δύο εκάτερωθεν παρεκκλήσια, ών τού μόν έτιμήθη επ' όνόματι του Αγ. Νέστορος, τού δ' έτερον επ' όνόματι του Αγ. Αλεξάνδρου. Τό κυρίως τέμπλον εινε Έλληνικού κλασικού ρυθμού εξαιρεμένου του άμβωνος όστις εινε Βυζαντινού και ύψούται άνωθεν τού ιερού, ίνα μη στρέφονται τά γώτα πρός τόν Ιερέα. Εν τώ κοίλω του κεντρικού θόλου ύπάρχει ή εικών του Παντοκράτορος 1) έργον του διακεκριμένου εν Καίρω καλλιτέχνου κ. Περ. Τσιριγώτου. Η εικών παριστά τόν Παντοκράτορα Υιόν εύλογούντα διά της δεξιάς, διά δέ της άριστεράς κρατούντα έπι στήθους τού Εύαγγέλιον. Τό ιδιαίτερον χαρακτηριστικόν της είκονος εινε ότι φαίνεται ο Ίησοϋς όρθιος υπό τού όρώντος αυτών εκ των κάτω, αντιθέτως πρός τόν γνωστόν συνήθως τύπον των άλλων εκκλησιών. Υπό του αυτού καλλιτέχνου έφιλοτεχνήθησαν και τέσσαρες δεσποτικά εικόνες του τέμπλου, ως και δύο άλλαι, παριστώσαι ή μόν την εις Αίγυπτον φυγήν, ή δέ τόν Αποστόλον Πούλον διδάσκοντα.

Ό εν Καίρω ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Έλένης.

Εις μικράν άπόστασιν από του ναού ύψούται τού κωδωνοστάσιον, Κορινθιακού ρυθμού, εν είδει φάρου. Ό θόλος αυτού έχει σχήμα άρχιερατικής μίτας. Η όλη έξωτερική άποψις του ναού παρουσιάζει κλασικήν εύθυραμίαν και άρμονικήν διάταξιν πρωτοτύπως έφαρμοσθεισαν πρός δημιουργίαν νεοελληνικού ρυθμού. Την οικοδομήν, ήν ήρξατο ο αρχιτέκτων Μ. Φαβρίκιος, επεράτωσαν οι άδελφοί Καμπανάκη.

1) Ταύτην έδημοσίευσεν ή «Πινακοθήκη» εν τεύχει 159.

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΟΛΙΣ μετά δύο μήνας, ένεκα του αποκλεισμού, έγνωσθη ο εν Νικαία της Γαλλίας επισυμβάς τή 8 Ίανουαρίου θάνατος του διαπρεπούς λογίου Κλέωνος Ραγκαβή.

Ό Κλέων Ραγκαβής υπήρξε έξοχος προσωπικότης εις τε τόν κόσμον των γραμμάτων και της διπλωματίας, άριερωθείς με άγνόν και ακαταπόνητον ζήλον εις την έξυπνρήτησιν της πατρίδος.

Υιός του άειμνήστου Αλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβή και της Καρολίνας Σκέν, έγεννήθη εν Αθήναις τή 10 Οκτωβρίου 1842, έσπούδασε Πολιτικός επιστήμας εις τού Βερολίνον, ήκολούθησε δέ τού διπλωματικόν στάδιον, διατελέσας πρεσβευτής εις Σόφιαν, Κωνσταντινούπολιν, επί μακρόν δέ χρόνον εν Βερολίω, απολαύων ιδιαίτερας εκτιμήσεως εν τή Αυτοκρατορική αύλή. Εύγενής από καταγωγής και από φύσεως, φιλόπατρις, συνετός, γλωσσολογικός, άντεπροσώπευσε την Ελλάδα ευστοχώτατα. Αλλ' έτι περισσότερο διακρίθη ως συγγραφεύς. Η πρώτη εμφάνισις του εις τού φιλολογικόν στάδιον άναγεται εις τού έτος 1858, ότε μόλις δεκαεξ έτών έδημοσίευσε τά «Έλληνικά παραμύθια» και μετά πέντε έτη «Τόν καθ' Όμηρον οικιακόν βίον.» Κατόπιν ήρξατο δημοσιεύων εις περιοδικά ποιήματα εις άκραινή καθαρεύουσαν διακρινόμενα διά την μεγαλοπομπή έμπνευσιν και τού μελαγχολικόν αίσθημα, πλήρη φιλοσοφικής πνοής αποτελέσαντα κατόπιν την θαυμασίαν ποιητικήν συλλογήν «Άλγη», μετά μοναδικής πολυτελείας εν Γερμανία εκδοθείσαν και περί την όποιαν διεξήχθη σφοδρός γλωσσολογικός άγών.

Γνωστότερος έγένετο ο Κλέων Ραγκαβής ως δραματικός συγγραφεύς. Έγραψε σειράν δραμάτων, πάντων σχεδόν Βυζαντινής ύποθέσεως, παρασταέντων εν Γερμανία, Βουλγαρία και Ελλάδα. Ό «Ίουλιανός ο Παραβάτης» προεκάλεσε πάταγον, θεωρηθείς ως αντιχριστιανικός, έφθασε δέ μέχρι της Βου'ης ή συζήτησις. Η «Θεοδώρα», ο «Ηράκλειος», οι «Εικονολάσται», ή «Δούκισσα των Αθηνών», οι «Ίσαυροι» αποτελούν παραγωγήν θεατρικήν άξίαν πολλού λόγου. Έξ αυτών ή «Δούκισσα των Αθηνών» έβραβεύθη εν τώ Όλυμπιακώ διαγωνισμώ, παρετάθη δέ μεγαλοπρεπώς εν Αθήναις, ως και οι «Ίσαυροι» αναβίβασθέντες τώ 1904 εις τού Βασιλικόν θέατρον θριαμβευτικώς, με πρωταγωνιστάς τόν Φύρατ, τόν Μέγκουλαν, την Κοτοπούλη και με πρωτοφανή πολυτέλειαν άμπίσεων και σκηνογραφιών.

Κριτικήν περί της παραστάσεως έδημοσίευσε τότε ή «Πινακοθήκη». Ό Ραγκαβής έγραψε και Κωμωδίας, αλλά και ως διηγηματογράφος δεν υπέληφθη. Τό ιστορικόν του μυθιστόρημα «Χαράλδος ο ήγεμών των Βαγιάρων», των Βυζαντινών χρόνων, εινε πολύ ενδιαφέρον. Επίσης έδημοσίευσε κριτικές μελέτας, ιστορικάς, γλωσσολογικάς και μεταφραστικάς της «Ιστορίας της Γερμανικής φιλολογίας» εν τή Βιβλιοθήκη Μαρσαλή. Από δεκαπενταετίας σχεδόν δεν ένεφανίσθη εις την δημοτιότητα, έσχάτως δέ ειχεν αποσυρθή και της διπλωματικής ύπηρεσίας. Αμα τή εκρήξει του πολέμου εξήτησε και εύρε καταφύγιον εις την ώραίαν παραλίαν της Μεσογείου, την Νικαίαν, όπου και άφηκε την πνοήν.

Η «Πινακοθήκη», ήτις ητύχησε να συγκαταριθμη κατά τά πρώτα έτη της εκδόσεως της τόν Κλέωνα Ραγκαβήν, μεταξύ των έπιφανεστέρων συνεργατών της, δι' της δημοσίευσέως άναμνήσεων περί Ριστόρη και ιστορικού σημειώματος περί «Βυζαντινών γάμων», πενήθει διά τόν θάνατον άνδρός, όστις άφίνει φωτεινώτατα σημεία πνευματικής σταδιοδρομίας, εις τά όποια θά σταματήσει ο ιστορικός τού μέλλοντος.

Η κεφαλή της Υγιείας

ή εκ του Μουσείου Τεγέα; κλατεία, διά την άνεύρεσιν της όποιας προεκηρύχθη άμοιβή 1500 χρ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΗΜΕΡΟΣ

Φως!—Κηρία, άστυλίνη.—Έγχρωμος βιοτεχνία.—Τό ύποβρύχιον.—Η Εύρώπη μετά τόν πόλεμον.—Ό περί τήν 'Ακρόπολιν χώρος.—Υπαίθριοι παραστάσεις.—Κατω ή μόδα.—Σωτήριον έξ 'Αμερικης διδάγμα.

ΩΣ! φως! έπιθύρουν έκπνέων ό μέγας τής Γερμανίας— και τού κόσμου όλου— ποιητής Γκαίτε. Όλοι οι 'Αθηναίοι, χωρίς να έχουν βέβαια τό δαιμόνιον τού ποιητού τού Φάουστ έζητουν και αυτοί φως. Και τό φως φειδωλόν, τρέμον, οίονει κατάπληκτον και αυτό πρό τών πο-

λεμικών καταστροφών, ήδυνάτε να φωτίση διαβάτας και ένοίκους. Τό άπλοϊκόν λυχνάρι έφώτισε μέγαρα, και τό ταπεινόν έλαιον άντεκατέστησε όλας τās πολυποικίλους έκθαμβωτικάς φωτιστικάς όλας. Πόσοι δέν έσκυψαν υπό τό άσταθές φως τού κηρίου ή τήν ευθιςκτον καπνίζουσαν λάμπαν τής άστυλίνης ή τήν αναπαλλομένην θραυλίδα τής κανδήλας διά να εργασθούν τήν νύκτα. Και πόσοι δέν έθεσαν τόν λύχνον υπό τόν μόδιον—διά να ένθυμηθώμεν και τήν Καίτην Διαθήκην.

Ό Ευρωπαϊκός πόλεμος, εάν έπεφερε παντοίας στενωχορίας εις τήν Ελλάδα, κατώρθωσε και έν καλόν. Να μάς κιάμη να φροντίσωμεν κάπως και διά τόν έαυτόν μας. Να μη προσκομίζωμεν έξωθεν ό,τι δυνάμεθα ήμεεις διά τών ίδίων δυνάμεων να παρασκευάζωμεν. Η έπαρξεια, ιδού τό κέρδος, εάν θελήσωμεν να συνετισθώμεν εκ τών παθημάτων. Τό Κράτος, οι βιομήχανοι, τά σωματεία, τά άτομα, όλοι άς συγκεντρώσωμεν τήν προσοχήν όπως, όσον τό δυνατόν, όλιγώτερα εισάγωμεν εκ τής άλλοδαπής, αντίθετως δε να εξαγωγήμεν ήμεεις είδη, ίνα εισρήη πλοΰτος. Τό άρτισύστατον « Έθνικόν συμβούλιον τών Έλληνίδων», εκτός άλλων εργασιών όφελίμων, πρωτοβουλίαν τής καλλιτεχνίδος κ. Γεωργαντή, άνελαβε και τήν κατασκευήν παιγνιδίων τά όποια έως τώρα ήρχοντο εκ τής Ευρώπης. Κάθε περιττόν, πεταμένον άντικείμενον περιουλλέγεται ήδη και λεπταί χείρες δεσποινίδων μεταμορφώνουν τά άχρηστα εις παιδικά παιγνια.

Άς ευχρηθώμεν όπως τοιούτου είδους εργασίαι, ενισχυτικά τής έθνικης παραγωγής, συστηματοποιηθώσι και επεκταθώσι και εις άλλας βιωτικάς ανάγκας.

Άπό τής ξηράς μετετοπίσθη ό ύλεθρος τού πολέμου εις τήν θάλασσαν. Άποκλεισμοί και τορπιλλισμοί έπιφέρουν περισσότερα δεινά, ή όσον άλλοτε αι θαμντικά ναυμαχία. Τώρα τό ύποβρύχιον—έν είδος κλεφτοπολέμου τής θαλάσσης—νεκρώνει τήν έμπορικήν ναυτιλίαν. Δεκαδες άτμοπλοίων—φορείς άλλοτε πολιτισμού—βυθίζονται άμειλίκτως. Μετά τόν

πόλεμον, ή Ευρώπη θα έζη όπισθοχωρήσθ, υπό τήν εποψιν τής προόδου, κατά εκατονταετηρίδας.

Μεταξύ τών έξωραίστικών έργων τών άποφασισθέντων διά να χρησιμοποιηθώσι αι έν αναγκαστική άργία εργατικά χείρες, άνεγράφη και ή κατασκευή περιφερικής λεωφόρου περί τήν 'Ακρόπολιν. Όρθός ό καθηγητής κ. Σκιας υπέδειξε τό άστοχον και περιττόν τούσότης λεωφόρου, ήτις και πολυδάπανος θα είνε και έλάχιστον θα έξυπηρετή τήν συγκοινωνίαν ως εκ τής άποτόμου κλίσεως τού λόφου τής 'Ακροπόλεως βορειοδυτικώς. Άπ' έναντίας, προτιμώτερον είναι ό χώρος εκείνος να μεταβληθ ή εις άσύλλιον, καταδαφιζόμενων δι' άπαλλοτριώσεως τών περίξ οικοδομιών, αίτινες άσχημίζουσι τό ιερόν εκείνο μέρος. Προτιμώτερον μιάς νέας λεωφόρου, ό έξωραίσμός τής ύπαρχούσης.

Η προεδρεία έν τή 'Αρχαιολογική Έταιρεία τής Α. Β. Ύψ. τού Πρίγκηπος Νικολάου έσημειώθη με μίαν ένδιαφέρουσαν σύστασιν αυτού πρός τό Συμβούλιον όπως ευρυνή ή δράσις τής Έταιρείας πρός εκλαίκευσιν τής γνώσεως τού άρχαίου Έλλ. κόσμου διά τής παραστάσεως άρχαίων δραμάτων και διά διαλέξεων περί τής άρχαίας τέχνης. Η πρότασις αυτή πραγματοποιημένη όχι μόνον θα δώση νέους πόρους εις τήν Έταιρείαν ίνα ενεργή έν ευρύτερα κλίμακι άνασκαφάς, αλλά και θα αναπτύξη τό καλλιτεχνικόν αισθημα τού κοινού και τήν πρός τās τέχνας άγάπην. Αί παραστάσεις μάλιστα εάν γίνωνται έν αυτώ τώ χώρφ τής άρχικης των διδαχής, έν υπαίθρφ τήν άνοιξιν και μ' έλάχιστον τίμημα χάριν τών λαϊκών τάξεων ως και αι διαλέξεις εις άπλήν γλώσσαν υπαίθριοι και αυταί, θα άποβώσιν έτι μάλλον ένδιαφέρουσαι. προσελκύουσαι άπειρίαν ξένων, ως γίνεται έν Γερμανία, Γαλλία και Ίταλία με τās παραστάσεις των άρχαίων Έλλ. δραμάτων, καιτοι είνε εκεί ξέγον τό περιβάλλον.

Έν συνελεύσει τής « Έθνικης Ένώσεως τών 'Αμερικανίδων» έν Ν. Υόρκη ή δεσποινίς Ρόντσων, διπλωματούχος Παγεπιστημίου, όμίλησε περί όμοιομορφίας τού γυναικειού ένδύματος. Προέτεινε έν είδικόν ένδυμα τό όποιον με έλαχίστας μεταβολάς να καθιερωθ ή ως περιβολή όλων τών γυναικειών τάξεων και δι' όλας τās περιστάσεις. Τό ένδυμα τούτο είνε ήγεινόν, άνετον, πρακτικόν και συγχρόνως καλλιτεχνικής μορφής. Η όμιλήτρια παρουσίασε και τρία μόδελα με τινας παραλλαγάς. Τό έν ήτο ένδυμα κυρίας τού περιπάτου, τό άλλο ύπαλλήλου και τό τρίτον εργατίδος. Τό άκροατήριον ένθουσιάσθη. Να τοιμήσθ άρα γε κανείς να προτείνη και εις τās 'Ατθίδας τό όραιον, όσον και οικονομικόν αυτό φόρεμα; Άς συλλογισθώσι ότι τό όμοιομορφον θα τās άπαλλάξη και από τό μικρόβιον τής ζήλειας, ποιά δηλαδή φορεϊ ύραιότερον φόρεμα.

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Η μετά μακράν άποχήν επανελθούσα εις τό θεάτρον δεσπ. Ε. Κομπότη έδωσε καλλιτεχνικήν παράστασιν, καθ' ήν έπαιξε τρία μονόπρακτα έργα τού δραματολόγου τού Πορτινου θεάτρου «Grand Guignol» παιζόμενα διά πρώτην φοράν έν 'Αθήναις, κατά μετάφρασιν τής ίδίας. Τό πρώτον, τό «Μάθημα τού Έρωτος», είνε έξυπνη κωμωδία, εις τήν όποιαν νεαρά κυρία άποφασίζει να γίνη καθηγήτρια τού Έρωτος δίδουσα μιθήματα. Τό δεύτερον, τό «Κυήγι τού Λύκου», είνε ρεαλιστικόν δραμάτιον και τό τρίτον, τό «Κόλπο τής Ναβαράς», είνε χαριεστάτη φάρσα, εις τήν όποιαν νεαρά 'Αργεντινή κατορθώνει να εύρη σύζυγον εις τό Παρίσι. Η δ. Κομπότη έπαιξε εις τούς τρεις διαφόρους ρόλους, κατόπιν μακράς μελέτης, έν συμπράξει μετά τών κ. κ. Λεπενιώτου, Παπαγεωργίου, Ροζάν, Νέζερ και Ρούσου.

Έπι τή συμπληρώσει είνουσιπενταετίος από τής πρώτης παραστάσεως τής «Γκόλφος», τού Έλληνικωτάτου δραματικού είδυλλίου τού τυφλού ποιητού κ. Περσεϊδου, παρεστάθη αύτη έν τώ Δημ. Θεάτρφ. Ό άγνός και έμπνευσμένος όσον και άτυχής ψάλτης τής άγροτικής ζωής έπευφημήθη και δικαίως, διότι τό έργον του υπήρξε μία από τās μεγαλειτέρας έπιτυχίας τού νεοελληνικού θεάτρου, ήτις κινηματογραφηθεϊσα έπαίχθη και εις τό Παρίσι.

Όμιλος έρασιτεχνών ένεφανίσθη έν θεατρική έσπερίδι δοθείση έν τώ Βασ. θεάτρφ ύπερ τών οίκονομικών συσσιτίων. Έπαίχθη τού Μπαράκκο ή νεοκότη κωμωδία « Η διεθνής κυρία», έλαφρόν και χαριτωμένον έργον, έν είδος lever de rideau. Η « Διεθνής κυρία» έχει ένα φίλον, πρός τόν όποιον όμως δέν δεικνύει ένδιαφέρον. Τήν άπασχολεί περισσότερο ό χάρτης τής Ευρώπης με τά πολεμικά μέτωπα. Έρχεται έξωφρα εις άστυνόμος όστις ζητών νακατάσχη τήν άλληλογραφίαν τής ως ύποπτον, εύρίσκει έρωτικάς επιστολάς. Η κυρία δέν διστάζει να ειπή ότι έχει διαφόρου εθνικότητος έραστάς εις τόν πόλεμον και θλίβεται διότι άδικως σκοτώνει ό ένας τόν άλλον' ό ζηλότυπος έραστής και ό φίλυποπος άστυνόμος, οι μέχρι τούδε έξηγγρωμένοι, συγκινούνται και φεύγουν μη θέλοντες έξ ένός να στενωχωρήσουν περισσότερο τήν κυρίαν, και εκ σεβασμού έξ άλλου πρός τούς φίλους τής, τών όποιων ή ζωή είνε εκτεθειμένη εις τόν θάνατον χάριν τής πατρίδος των.

Η δεσπ. Χρυσούλη ως Διεθνής κυρία άπαράμιλλος Έπαιξε με χάριν, με φυσικότητα, τελείως άκότος τού μέρους τής και αυτή ή ξενίζουσα προφορά τής έξακατήριζε τόν ρόλον τής ως διεθνούς πολύ καλά. Κωμικώτατος τύπος ό τού άστυνόμου, άφελούς μέχρις ήλιθιότητος και βραδυγλώσσου, όν υπεδύθη μετά μεγάλης έπιτυχίας ό κ. Φωκάς. Ό κ. Καλλιγας ως έραστής δέν υπελήφθη τής όλης έπιτυχίας.

Κατόπιν έπαίχθη τό επίσης νέον τρίπρακτον δράμα τού νέου συγγραφέως Κάμπο τό «Καθήκον», τό όποιον παίζεται εις πλείστα Ευρωπαϊκά θεάτρα. Μία κόμησα ήτις άπερακύνθη πρό έτών από τού σύζυγου τής, έχει μίαν κόρην, τήν Φωρέλαν, φθισικήν. Τής συνιστοϋν να μεταβή εις τήν κλινικήν ένός είδικού ιατροϋ, όστις είνε ό μόνος δυνάμενος να τήν σώση. Και αυτός είνε ό άνθρωπος, μεθ' ου συνέζησεν άλλοτε και από τόν όποιον έχωρίσθη ένεκα άπιστίας τής. Η σωτηρία τής κόρης τής επιβάλλει εις τήν κόμησσαν

να προστρέξη εις τόν πρώτον σύζυγον. Έκείνος, εγκλείων εις τήν ψυχήν τήν μικράν τού χωριστού βλέπων έξ άλλου κινδυνεύουσαν τήν κόρην, ήτις δέν ήτο ίδική του, παλαίει μεταξύ έπιστημονικου καθήκοντος και συζυγικής τιμής και τό καθήκον υπερισχύει. Η Φωρέλα νοσηλευομένη γίνεται καλά. Η κόμησα ζητεί, ευγνώμων αλλά και μετανοούσα, να παρμηγή πλησίον τού ιατροϋ, άλλ' όυτος άρνείται. Και φεύγει εκείνη με τήν κόρην τής συντετριμένη, ένθ ό ιατρός έκσπά και αυτός εις κλάμια. Τό έργον είνε κάπως κουραστικόν, άλλ' έχει δυνατάς δραματικές σκηνάς. Ό κ. Τσιτσιλιάνος ως ιατρός έπαιξε τέλεια. Έμυκολόγησε πολύ τόν χαρακτήρα, έτήρησεν όμοιομορφίαν και χωρίς να καταφύγη εις καμμίαν ύπερβολήν, μάς έδωσε ένα όραιον τύπον σοβαρού έπιστήμονος αλλά και τού εγκαρτερουτος έν άπογοητεύσει άνθρώπου. Η δεσπ. Δαμασκηνού, ως σύζυγος άνεδείχθη δραματικωτάτη. Η φωνή τής, αι κινήσεις τής επάλλοντο από μίαν ίσχυριν δόνησιν τέχνης. Εις τήν τρίτην πράξιν υπήρξεν υπέροχος. Η δεσπ. Τζούλια Άμπελα παρουσίασε ένα λεπτόν και ευγενέστατον τύπον κόρης, όστις μάς έδωσε τό contrasto πρός τήν μητέρα.

Υπερ τών συσσιτίων τών Σπεταισιωτών έδόθη προεσπερίς εις τό θεάτρον Κοτοπούλη.

Τό μουσικόν μέρος εξετελέσθη από τόν κ. Μπότσαση, τόν κ. Λυκοΰδη, τόν κ. Μητρόπουλον, και τήν δεσπ. Φωκά. Ό κ. Άναστασιάδης άπήγγειλε, ή δε δεσπ. Κοτοπούλη έπαιξε μονοπρακτον έργον τού κ. Γ. Βλάχου, τήν Δεσποινίδα ή μάλλον χήραν Κυκλών. Παρά τήν μετριόφρονα παράκλησιν τού συγγραφέως όπως παρασχεθ ή πάσα έπιείκεια— διά πρώτην φοράν άλλως τε εμφανίζεται ως θεατρικός συγγραφέυ—ή μικρά αυτή κομεντί είνε πολύ καλογραμμένη, προιον πάντοτε τής κινηματογραφικής Κυκλών.

Η ήρωίς είνε χήρα τής όποιος ό σύζυγος έν 'Αμερικη άποθανών τής άφηκε πολλά χρήματα, τά όποια χρησιμοποιεί διά κάθε είδος ιδιοτροπιαν. Τήν κυκλώνουν 'Αθηναίοι προικοθήραι και επί τέλους ύπανδρεύεται χάρις εις πρωτότυπον και χαριεστάτον θεατρικόν κόλπο.

Ζωηρά προμηνύεται ή έφετεινή θερινή κίνησις, ήτις και ήρξάτο ένωρίτητα. Η δεσπ. Μαρίκα Κοτοπούλη εις τό άποπερατωθέν κομψόν θεάτρον τής, με άλλην πρωσωπικου, δίδει έκλεκτά έργα,θά παίξη δι' έφέτος άντί τών «Παναθηναίων», τό «Πανόραμα» τού κ. Μωραϊτίνη μετονομασθέν «Ρεκόρ».

Νέα έργα έπαιξε δύο, τό «Χαμένο γράμμα» τού Νικοντέμι, λεπτήν και ευθυμιον κομεντί, δίχως μεγάλην πλοκήν, έν μάλλον κωμικόν παίγνιον, από τό όποιον δέν λείπει ή κυριαρχία τού έρωτος και τήν «Δεσποινίδα Κυκλών» κωμωδίαν τού Ίταλου Λούτσιο ντ' Άμπρο κατά μετάφρασιν τού κ. Βεκιαρέλη, τό γνωστόν έργον τό όποιον τό 'Αθηναϊκόν Κοινόν παρηκολούθησεν έσγάτως εις τόν κινηματογράφον. Τόν έξωφρενικόν ρόλον τής Ράφλ έξωντάνευσεν ή δ. Κοτοπούλη εις τά χαριτωμένα έπεισόδια, από τά όποια είνε πλήρες τό έργον. Ίδίως ή εμφάνισις τών έπτά μνηστήρων και τού δημοσιγράφου εις τήν τρίτην πράξιν είνε άμίμητος. Άλλ' ή πολυτέλεια τής κινηματογραφικής εμφανίσεως έμείωσε τήν έντύπωσιν τής θεατρικής παραστάσεως.

— Μετά την λυπηράν διά τὸ θέατρον ἀπόφασιν τῆς κ. Κυβέλης ὅπως ἐφέτος μὴ ἐργασθῆ, ἐγκατεστάθη εἰς τὰ «Διονύσια» ὁ Μουσικὸς θίασος τοῦ κ. Κονταράτου, εἰς ὃν πρωταγωνιστεῖ πάντοτε ἡ Ἐν-κελ. Ἐδῶσε τὴν «Μαντιά» Ἀγκῶ, κατόπιν μακρᾶς προετοιμασίας, πολὺ ἐπιτυχῶς. Προετοιμάζονται τὰ «Ἐρωτικά γυμνάσια». Εἰς τὸν θίασον προσε-λήφθη ἡ κ. Λαουτάρη, καὶ ἡ διὰ πρώτην φοράν ἐμ-φραζομένη ὑψίφωνος δεσπ. Σὺλβα, ἡ ὁποία ἐπαιξεν εἰς τὸ «Χριστιανῆκι τοῦ δασοφύλακος».

— Εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης ἐγκατεστάθη νέος θία-σος τῶν κυριῶν Δημοπούλου καὶ Κομποτή ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Θ. Οἰκονόμου. Πρω-ταγωνίστρια ἡ κ. Καλογεργίου. Μετέχουν οἱ κ. κ. Αεπινιώτης, Βεάκης, Παπαγεωργίου, Νέξερ, Φιλίπ-πιδης, Σάββας, Ἀργυρόπουλος καὶ ἄλλοι. Ἀπεκλεί-σθη ἡ Ἐπιθεώρησις. Θὰ παιχθῶν ἔργα Ἰταλικά, ὅλα σχεδὸν τὰ Νορβηγικὰ καὶ Ἑλληνικὰ νέας παραγωγῆς.

— Τὸ Ἑλλ. μελόδραμα ἐπαναλαμβάνει τὰς παρα-σάσεις του, ὑπὸ τὸν κ. Λαυράγκα, εἰς τὸ «Ὀλύμπια» Μετεκλήθησαν ἐξ Ἰταλίας ὑπὸ τοῦ κ. Μεταξάτου οἱ καὶ πέρουοι παίζαντες Ἰταλοὶ ἠθοποιοί, ἐκτὸς δ' αὐτῶν ἡ λυρικὴ ὑψίφωνος Σολάρι, ἡ ἐλαφρὰ ὑψίφωνος Δελφράτε, ὁ τενόρος Ρομανέλι καὶ ὁ βαρύτονος Φι-δέλιο. Θὰ ἐμφανισθῆ δὲ καὶ ὁ δραματικὸς ὑψίφωνος κ. Φιλήμων Παπαδόπουλος, διπλωματούχος τοῦ Ὁ-δείου Νεαπόλεως, τυχὼν χρυσοῦ μεταλλίου, διὰ πρώ-την φοράν εἰς τὴν «Ἰσχὺν τοῦ Πετρωμένου», μεθ' ἣν δοθῆ ὁ «Ὀθέλλος». Ἐπίσης θὰ μετὰσχῃ καὶ ἡ δεσ. Περπινῆ.

— Νέον θέατρον προστίθεται ἐφέτος, τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρῶν «Λυρικόν» τῆς κ. Εἰρ. Δημητράκο-πούλου, οἰκοδομηθὲν ἐπὶ σχεδίου ρυθμοῦ Βυζαντινοῦ. Εἰς τὸν θίασον προσελήφθησαν αἱ κυρίαι Κορίνα Ζαφειροπούλου, Ἀθανασία Πλέσσα, Περίδου, καὶ οἱ κ. κ. Χαλκιάπουλος, Κ. Νέξερ, Μουστάκας, Λύρας, Καντιώτης, Τσερτίνης καὶ ἄλλοι. Ὁ θίασος θὰ παίξῃ τὰ νέα «Παναθήναια», μετὰ τὴν ἄνοιξιν.

— Ὁ θίασος Παπαϊωάννου, ὅστις παίζει ἤδη εἰς τὸ Δημοτικὸν καὶ ὁ ὁποῖος ὑπέστη ἀβασίας ἀρκετὰς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ του, ἔδῶσε τὴν «Ἀσπρὴν τρίχα» ὁπερῆταν τοῦ κ. Λαυράγκα, ἐπὶ λιμπρέττου τῶν κ. κ. Λάσκαρη—Ἀγγίνου, γραμμέντος πρὸ ἑτῶν. Εἰς ἓνα Μαχαρῶν εἶπεν ἓνας ἀστρολόγος, ὅτι, ἅμα λευκανθῆ μία τρίχα τῆς κεφαλῆς του θὰ χάσῃ τὴν ἐξουσίαν Ὁ πρῶτοπυργός του διὰ φακοῦ ἐρευνᾷ συχνὰ τὴν κεφαλὴν του, ἀπυροεὐθῆ δὲ ἡ πώλησις πάσης βαφῆς. Πρόκειται γὰρ ὑπανδρεὺς τὴν κόρην του μετὰ τὸν υἱὸν Βασιλέως γείτονος κράτους, ἀλλ' αὐτὴ ἀγαπᾷ ἓνα κνηγὸν ὅστις τέλος ἀποδεικνύεται ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ γνῶσιος υἱὸς τοῦ ἄλλου βασιλέως, ὁ δ' ἐμφανισθεὶς ἦτο νόθος. Ἐν τῷ μεταξὺ κλαίσεις τῆς βαφῆς, ἀσ-πρίζουν τὰ μαλλιά του Μαχαρῶν ὅστις παραιτεῖται τοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ ἐρωτευμένου ζεύγους, ἐνομένου τῶν δύο βασιλείων. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἐξωφρενικὴ. Πρω-τότυπος δὲ εἶνε μόνον ἡ β'. πράξις ἣτις εἶνε καὶ ἡ καλλιτέρα τοῦ ἔργου.

Ὡς πρὸς τὴν μουσικὴν, δ κ. Λαυράγκας τὴν ἔγρα-ψεν εἰς τὸ στυλ τῆς Γαλλικῆς σχολῆς. Εἶνε εὐθυμῶς, ἀλλὰ καὶ μελοδραματικὴ εἰς τινα μέρη. Ὡς πρὸς τὴν πρωτοτυπίαν, πρέπει νὰ διατυπωθῶν ἐπιφυλάξεις τι-νές. Πολὺ εὐμορφα εἶνε τὸ νανούρισμα, τὸ νουέττο βασιλοπούλας καὶ κνηγοῦ, τὸ τραγοῦδι τοῦ Κωσταντῆ

καὶ τῶν μαθητριῶν τῆς ἐρωτικῆς σχολῆς. Ἡ ἐνορ-χίστρισις ἀρίστη, χάρις εἰς τὴν διακρίνουσαν τὸν κ. Λαυράγκα εἰς τοῦτο ἱκανότητα.

Ἡ ἐκτέλεσις ὑπέστη. Ὁ κ. Παπαϊωάννου μονό-τονος, ὅπως πάντοτε. Πρωταγωνίστρια, ἡ γνωστὴ ἀοιδὸς τοῦ Ἑτουάλ Μεντέα! Ἡ κ. Κανδηλέκη ἀρ-κετὰ πεταχτὴ, χαριέστατος δὲ ὁ κ. Τριζᾶς.

— Ὁ κ. Πλέσσα ὅστις θὰ ἔχῃ πρωταγωνίστριαν τὴν κ. Ρούσου, θὰ παίξῃ εἰς τὸ «Πανελλήνιον». Εἰς τὴν «Ἀλάμπραν» θὰ παίξῃ ὁ θίασος τῆς κ. Ἀγγῆς Ρεζάν, μετὰ τοῦ κ. Βιλλάρ.

— Τὸ «Καρναβάλι» μετὰ τὸν Βιλλάρ καὶ τὴν Πίτσαν Κραγιώτου, τὸ ἀκατάλληλον διὰ δεσποινίδας, ἐπαί-χθη 62 φορές κατὰ συνέχειαν.

— Εἰς τὸ «Κεντρικόν» θὰ παίξῃ ὁ θίασος Φύρστ—Νίκα, εἰς ὃν προσελήφθησαν αἱ κυρίαι Καββάδα, Ζ. Παρσκειουπούλου καὶ Δελενάδου.

— Νέα ἔργα θεατρικὰ προαγγέλλονται : Ἡ Λια-κάδα, ἐπιθεώρησις Πῶπ καὶ Λάσκαρη.—Καράματα» ὁ-περῆτα Σακελλαρίδου, λιμπρέττο Τριγωνίδου καὶ Οἰ-κονομίδου, μετὰ Ἰσπανικὸν ὄνομα ἀλλ' Ἀθηναϊκὴν ὑπό-θεσιν.—Ὁπερῆτα τοῦ κ. Κυπαρίσση κατὰ διασκευὴν τῆς κωμωδίας «Ἡ ἀρπαγὴ τῶν Σαβίνων».—Ἡ «Ἐνφρ τοῦ Συντάγματος» ὁπερῆτα Σπ. Καίσαρη μετὰ λιμ-πρέττον Β. Βεκιάρη.—Ἐπιθεώρησις τοῦ κ. Ἀμ-πελά.—Ἡ Ὑπνοβάτης, ὁπερῆτα Σακελλαρίδου κατὰ διασκευὴν τῆς «Κυρίας Μογκοντέν».—Δύο μονόπρα-κτα τῆς κ. Ψελορίτου.—Ἀθηναϊκὰ σκίτσα τοῦ 17, ἐπιθεώρησις Μπουρνιά καὶ Κατοίφη, μουσικὴ Νικο-λαΐδου.—Ἡ «Λουλούκα» ὁπερῆτα Ἰωσήφ Καίσαρη, λιμπρέττο Ἀχ. Καραβία.—Ἡ «Ἀπυρίνη», κωμωδία τριπράκτος Μ. Κουρτζῆ.—Δύο ὁπερῆτα ἄνευ τίτλου τοῦ κ. Μαστρακίνη, μετὰ λιμπρέττο ἡ μία τοῦ κ. Πα-ρσκειουπούλου, ἡ ἄλλη τοῦ κ. Πρινέα.—Ἡ κόρη τοῦ βουνοῦ» παλαιὸν ἀνέκδοτον μελόδραμα τοῦ κ. Θ. Σακελλαρίδου, ἀναθεωρηθὲν.—«Μετὰ τὰς 18» I. Πα-ξινου.

Ἐκ τῆς Δραματικῆς σχολῆς τοῦ Ὁδείου ἀπο-φοιτῶν ἐφέτος τρεῖς μαθητρίαι. Πρὸς τοῦτο ἀπε-φασίσθη νὰ δοθῆ ἀνά μία δι' ἑκάστην παράστασις ὅπως ἐπιδειχθῆ ἡ ἱκανότης αὐτῶν. Πρώτη ἐδόθη ἡ «Μήδεια» τοῦ Λεγκουβέ κατὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ κ. Βλάχου, ὑπεδύθη δὲ αὐτὴν ἡ δεσποινὶς Ἀγγελικὴ Κοτσάλη. Τὸν ὑπερτραγικὸν ρόλον ἡ νεαρὰ τελειό-φοιτος ἀπέδωκε μετ' ἐπιτυχίας, ἣν θὰ ἐξήλευε καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος τραγοῦδος. Μετὰ πολλὴν ψυχολογίαν, μετ' ἐκφρασιν ζωηρὰν εἰς τὴν φωνήν, εἰς τὰς στάσεις, εἰς τὰς κινήσεις, εἰς τὸ βλέμμα, συνεκίνησε πλειστάκις. Εἶνε δραματικὴ ἄνευ ἐπιτηδεύσεως. Πολὺ καλὸς ὁ κ. Ζάγος καίτοι εἰς δραματικὸν ρόλον. Ἐπαιξέ το πρόσω-πον τοῦ Ὁρφέως μετὰ πολλῆς ἐγκρατείας. Τὰ ἄλλα πρόσωπα ψυχρὰ, πτωχότατα δὲ τὰ σκηρικὰ. Δεύτερον ἔργον θὰ δοθῆ ἡ «Γυναικομαχία» μετὰ τὴν δεσπ. Βρᾶ-σιβανοπούλου.

— Ἡ πρώτη ἐφετηνὴ ἐπίδειξις τῆς Δραματικῆς σχολῆς Πειραιῶς ἐδόθη εἰς τὸ Δημ. Θέατρον Πει-ραιῶς. Ἐπαίχθησαν ἡ «Σκηνὴ τῆς φυλακῆς» τοῦ Φάουστ, τὸ μονόπρακτον «Ὁ Πόνος ἐνώνει», ἡ «Σπίθα» κωμωδία ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, καὶ ἀπηνεγέθη ὁ μονόλογος «Ἡ Τσιγγάνα», κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ τοῦ κ. Ἀγ. Κωνσταντινίδου. Μετέσχον αἱ

δεσπ. Σούφλα, Γεωργῶ καὶ Ζάννου καὶ οἱ κ.κ. Πειρου-νάκης, Ἀδαμόπουλος καὶ Γρῆσπος.

Ἡ μουσικὴ θεατρικὴ κίνησις εἰς ὅλας τὰς ἐμ-πολέμους εὐρωπαϊκὰς πρωτεύουσας ἐξακολουθεῖ ζωη-ροτάτη. Εἰς τὴν Βιέννην παίζονται μετὰ θρίαμβον ἡ τελευταία ὁπερῆτα «Δούκισσα Μπάλ Ταμπαρέν», τῆς

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Διὰ τὸ ἐφετηνὸν Πάλλειον ζωγραφικὸν διαγωνισμῶν ἐδόθη ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς θέμα ἐκ τῶν ἀπασχολησάν-των τὸν ἀείμνηστον ζωγράφον Θ. Πάλλην, ἦτο δὲ τοῦτο Προσκύνημα πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου ἐντὸς Βυζαντινοῦ ναοῦ. Διηγωνίσθησαν δύο ἀπόφοιτοι, ἡ δεσπ. Ἀναγνωστοπούλου καὶ ὁ κ. Ἀπόστ. Γεραλῆς, ὅστις καὶ ἐβραβεύθη λαβὼν ἐκτὸς χιλίων δραχμῶν καὶ ἑτέρας χιλίας ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν εἶχε προκηρυχθῆ διαγωνισμός. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπε-τελεῖτο ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Καλλ. σχολῆς καὶ τῶν κ.κ. Π. Καλλιγᾶ καὶ Σ. Πάλλη ἐκ μέρους τῆς ἀγωνοθέτιδος μητρὸς τοῦ Πάλλη. Ἡ δ. Ἀναγνωστοπούλου ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἀπεικόνισε γυ-ναῖκα ἀνεγείρουσαν τὸ παιδάκι τῆς διὰ τὰ προσκυνῆση τὴν εἰκόνα. Τὸ βραβεύθην ἔργον τοῦ κ. Γεραλῆ ἐκρίθη ὡς παράστασις ζωηροτέρα, ὡς σύνθεσις δὲ ἀριστετέρα. Εἰς τὸ Ἐσωτερικὸν πτωχικοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου φαίνεται τὸ εἰκονοστάσιον μετὰ τὴν παλαιὰν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος πλήρη ἀναθημάτων δύο ὄφρα νὰ ἔχουν γονυπετήσῃ. Μία κόρη μελανειμο-νοῦσα καὶ ἐν ἀγόρει γυμνοῦσα, τὸ ὁποῖον μετὰ κεκλιμέ-νην κεφαλὴν προσεύχεται. Ἡ στάσις τῆς κόρης ἔχει κάποιαν ἀοριστίαν, ἡ τοῦ παιδὸς ὅμως εἶνε πλήρης ζωῆς εἰς τὴν ψυχικὴν ἐκδήλωσιν. Εἰς αὐτὸ ὁ ζωγράφος συνεκέντρωσε ὅλην τὴν δύναμιν.

— Ὁ κ. Ἰακωβίδης ἐργάζεται εἰς τὴν προσωπο-γραφίαν τοῦ ἀείμνηστου Ἰω. Βιλαορίτου κατὰ παρα-γγελίαν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὡς καὶ τῆς Βασιλεί-σης Σοφίας καὶ τῆς Βασιλομήτορος Ὀλγας κατὰ πα-ραγγελίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

— Τὴν 5 Ἀπριλίου ἀνοίγει εἰς τὸ Ζίππειον ἡ Καλλιτεχνικὴ Ἐκθεσις τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλη-νων Καλλιτεχνῶν».

— Κατὰ παραγγελίαν τῆς Πρωτανείας τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου ὁ γλύπτης κ. Γ. Δημητριάδης κατε-σκεύασεν ἀντὶ 15.000 δρ. τὰς προτομάς τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ ἀείμνηστου βασιλέως Γεωργίου. Τῆς πρώτης σηθείσεως ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελευτῶν, ἐγένοντο τῆ 25 Μαρτίου τὰ ἀποκαλυπτήρια ἐν πανη-γυρικῇ ἐορτῇ ὀμιλήσαντος τοῦ Πρωτάνεως κ. Σκού-φου καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Λάμπρου ἀναγνώσαν-τος τὸ Β. Δ. τῆς ἐκατονταετηρίδος τοῦ 1821. Ἡ δευ-τέρα προτομὴ ἦτις θὰ στηθῆ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ, θὰ ἀποκαλυφθῆ τῆ 23 Ἀπριλίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν καλλιτέχνην ἀνετέθη καὶ ἡ κατα-σκευὴ ἀντὶ 42.000 δρ. τοῦ χρυσοῦ λαϊκοῦ παρασήμου, ὁπερ θὰ προσφέρων τὰ λαϊκὰ σωματεῖα εἰς τὸν Βα-σιλέα, ἐν πανηγυρικῇ ἐορτῇ ἐν τῷ Σταδίῳ.

ὁποίας τὰ πεταχτὰ βαλσάκια καὶ ἡ φαιδρὰ μοσικὴ ξετρελλάινει τοὺς Βιεννέζους ἀπὸ πέντε μηνῶν.

— Δύο νέα ὁπερῆτα εἰς τὸ θέατρον «Κιουρσὸλ Ντιάνα» τοῦ Μιλάνου καὶ εἰς τὸ θέατρον «Φοσσάτι» παίζονται μετὰ θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν. Ἡ μία φέρει τὸν τίτλον «Χαῖρε Νεότης» καὶ ἡ ἄλλη «Ἡ Βασίλισσα τοῦ φωνογράφου».

— Ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἀνομιήν τοῦ μεταλλίου τῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς καθιέρωσεν διὰ Β. Διατάγματος ἐκ τῶν αὐτῶν μέχρι τοῦδε μελῶν. Ἐκ τῶν δύο ἄλλων ἐπιτροπῶν, ἡ μὲν τῆς λογοτεχνίας ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Δροσίνη, Ἀγγ. Βλάχου, Ἀρ. Προβελεγγίου, Γ. Σουρῆ καὶ Μπάμπη Ἀνίνου, κεκτημένων ἤδη τὸ μεταλλίον, καὶ ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Γ. Χατζιδάκι καὶ Σ. Σακελλαρο-πούλου ὡς συμπληρωματικῶν μελῶν. Ἡ δὲ τῆς μου-σικῆς ἐκ τῆς Α. Υ. τοῦ πρίγκηπος Χριστοφόρου, τοῦ κ. Δ. Λαυράγκα, κεκτημένου τὸ μεταλλίον καὶ συμ-πληρωματικῶς τοῦ κ. Νάζου διευθυντοῦ τοῦ Ὁδείου.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Ὁ διακεκριμένος καθηγητὴς τοῦ βιολίου εἰς τὸ Ὁδεῖον κ. Σουλτσε ἔδειξε τὴν τέχνην του τὴν ἐξαιρε-τικὴν, ἰδίως εἰς τὴν «Fantaisie ecossaise» τοῦ Μπουζ μετὰ τὸ θαυμάσιον adagio. Εἰς τὰς δύο ὥραι-τάτας συνθέσεις τοῦ Sinding, τὴν Romance καὶ τὴν Legende ἤρσε ἐπίσης πολὺ, καθὼς εἰς τὴν Berceuse τοῦ Arencky, πάντα ἐκτελεσθέντα μετὰ μεγάλην λε-πτότητα.

— Ὁ κ. Δ. Μητρόπουλος τελειόφοιτος τοῦ Ὁδείου παρουσίασε πλήρη τὴν συνθετικὴν του ἐργασίαν, ἣς δείγματα καὶ ἄλλοτε παρέσχε. Εἶνε νεώτατος ἀκόμη, ἔχει ἰδιοφυίαν καὶ δυνάμεθα νὰ ἀποβλέψωμεν πρὸς αὐτὸν μετ' ἐμπιστοσύνης. Ἡ συνάτα «Ἡ ψυχὴ μου» ἔχει ὑποβλητικότητα σκέψεως, ἀλλὰ λείπει ἡ ἀνωτέρα δημιουργικὴ πνοή. Τὸ σκέρτσο «Σπίθες εὐτυχίας» πολὺ ἐπιτυχές, ἐκτελεσθὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου μετὰ πολλὴν φιλοσοφίαν πρὸς τὸ πνευματικὸν τοῦ τέκνου. Τοῦ «Στεροῦ τραγοῦδι» τοῦ Ἀχ. Παράσχου ἡ μελοποι-ησις ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς «Καρδιάς τῆς Μάνας» τοῦ Ρισαίν, ἡ ὁποία ἔχει πολλὴν δραματικότητα, ἐπιμύθη δὲ μετὰ πολλὴν ἐκφρασιν ὑπὸ τῆς κ. Στεῦτου. Ὁ κ. Μητρόπουλος ἐμουσικοποίησε τὰς ἐπιπτώσεις του ἐκ τῆς στρατιωτικῆς θητείας εἰς μακρὸν συμφωνι-κὸν ποίημα, τοῦ ὁποίου μέρη τινα ἦσαν χαριτωμένα. Ἡ ζωὴ τοῦ στρατῶνος, τὸ προσάτηριον, οἱ ἀξιωμα-τικοὶ μετὰ τὰ προστάγματα καὶ οἱ γραφεῖς μετὰ τὰ πει-ράγματά των, ἡ ἀναχώρησις ἐκ τοῦ στρατῶνος μετὰ ἓνα ἐνθουσιώδες πρὸς τὸν Βασιλέα θούριον ἔχον γραφῆ μετὰ ἱκανὴν πρωτοτυπίαν, θὰ ἔκμανον δὲ ἐντύπων πε-ρισσοτέρων ἐάν, ἀντὶ νὰ περιορισθῶν εἰς τὸ πιάνο, ἐξετελούντο ὑπὸ μῆς μάντας, ἦτις θὰ τὰ ἀπέδιδε χαρακτηριστικώτερα καί, στρατιωτικώτερα.

— Ἡ πρώτη ἐφετηνὴ συναυλία τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας ἐδόθη ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν συσσιτίων. Τὸ πρόγραμμά της πλουσιώτατον, περιελάμβανε συνθέσεις

των Γκλουκ, Σούμπερτ, Μασκάνη, Μένδελσον, έκτελεσθείσας υπό της όρχήστρας. Η χορωδία έψαλε θούρια του κ. Λάβδα και του Παριζίνη, μετέσχε δ' αυτής και ο κ. Μπότσης ως μονώδός.

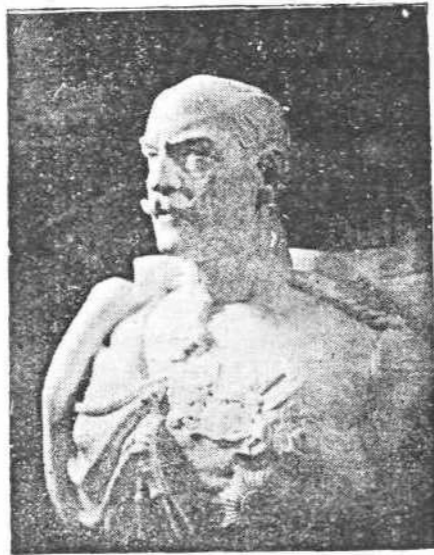
— Η καθηγήτρια κ. Ειρήνη Σκέπερς εις την έτησίαν συναυλίαν της έτραγουδής έκλεκτά άσματα, ήρσε δ' έξαιρετικώς εις την «Ζάν ντε Νιβέλ» του Ντελίμπ. Της συναυλίας μετέσχε και ή δ. Ξανθοπούλου, διακριθείσα ιδίως εις την Cantique του Μπετόβεν.

— Ο κ. Καλομοίρης συνεχίζων τας προσπάθειάς του περί δημιουργίας Έλλ. άσματος έντέχνου, εκ του δημοτικού άπορρέοντος, διά συντόμου διαλέξεως έπεστήριξε ότι μεταξύ του λαϊκού άσματος και του τεχνικού ύπάρχει τὸ δημοτικοφανές, οίονει στα θμός μεταβατικός κί ότι αυτός δημιουργός ών, ως απέκάλυπεν εαυτόν, εκμεταλλεύεται τούς δημιώεις ήχους διά της ελευθέρως εμπνεύσεως. Δέν πρόκειται νά κρίνωμεν εδώ τας επικινδύνους του ιδέας διά την έθνικην μουσικήν, ούτε τὸ Ψυχαρίζον λεκτικόν του. Η έκτέλεσις των συνθέσεών του απέδειξεν ότι έχει μουσικήν ικανότητα συνθέτου ο κ. Καλομοίρης. Η «Κατάρα» ήν έψαλεν ή κ. Φωκά, τὸ «Νυχτιάτικο» και αί δύο Μπαλλάντες ας εξέτελεσεν ο ίδιος επί κλειδοκιμβάλου, εκ των οποίων ή δεύτερα εκ των Άνατολικών άσμάτων του Ούγκω εμπνευσμένη έχει άρκετήν τέχνην και ποιήσαν ήρσαν πολύ. Έξετελέσθησαν και άλλαι γνωσταί συνθέσεις, ως τὸ «Πήραν την Πόλη» και «Έργα μόλα» εκτελεσθέντα υπό χορωδίας, τὸ Κουίντέτο με τραγουδι εις δ περιλαμβάνονται ή «Λήθη» και τὸ «Πανηγύρι».

— Η δεσποινίς Άμεδαία Μπουκλάκου, διπλωματούχος του Ώδειου Πειραιώς, έδωκε την πρώτην συναυλίαν της εν τῷ Δημοτ. Θεάτρῳ. Τὸ πρόγραμμα άπηρτίετο από έκτενή και δύσκολα μουσικά τεμάχια, εν τούτοις δέν έδειξε ούδὲ την ελαχίστην κόπωση. Η φωνή της καθαρῶς theatrale δραματικῆς ύψιφώνου, άξιοσημείωτος διά την έκτασιν και τὸ άβίαστον, άριστή ιδίως εις τούς χαμηλοὺς τόγους. Έξαιρετικῶς έψαλε καλά εις την «Αΐδαν», τὸν «Βέρθερον» και τὸν «Λόεγκριν». Της συναυλίας μετέσχε και ή δεσποινίς Μπηλίτσα Εύσταθίου, ή οποία έτραγουδής «Μανόν» και «Φάουστ». Η φωνή της έχει ευστροφίαν και τέχνην, ύστερεί όμως εις δύναμιν και χρωματισμούς.

— Κατά την πρώτην μαθητικὴν συναυλίαν του Ώδειου Ἀθηνῶν διεκρίθη ο κ. Σκόκος, μαθητής του κ. Βασεχόβεν, εκτελέσας με πολλήν τέχνην τὸ Orgel-Konzert του Μπάχ—Στρανάλ και ὁ νεαρός Βολωνίης ὅστις ήμήμευσεν άριστα τὸ α' μέρος του Κοנסέρτου του Παγανίνη, Κουαρτέτο εκ της τάξεως του κ. Μπουσταντούί έπαιξεν εν ίντερμιέτσο του Μπράμς.

— Έν άριστοκρατικῇ συγκεντρώσει, υπό της κ. Στράτου έδόθη εις τὸ Φουαγιέ του Β. Θεάτρου προεσπερίς ύπερ των οικονομικῶν συσσιτίων. Η κ. Στράτου έτραγουδής πολύ συμπαθητικά ποιητικά τραγούδια εν οίς τὸ «Θίβερό τραγουδι» του Ντεπάρ, την «Berceuse» του Γρεοανίνωφ συνοδεία του κ. Λυκούδη, την «Γαλάζια ὄρα» του Χόλμερς, τὸ Καράβι του κ. Λανράγκα, τὸ Ναυούρισμα του κ. Σαμάρα. Η κ. Σχλήμαν άπήγγελεν ύπερόχως την «Υφάντρια» του Μπαρμπιρόλλε και την μεγαλοπνευστον και δραματικὴν «Συγγνώμην» του Σομέ, εις ήν άνεδείχθη άληθινή καλλιτέχνης. Τὸ έξαιρετικόν της συναυλίας απέτελεσεν ή διά δευτέραν φοράν εμφάνισις ως

Προτομή της Α. Μ. του Βασιλέως.

ή εν τῷ Πανεπιστημίῳ σιηθείσα, έργον Γ. Δημητριάδου

συνόδου εν τῷ κλειδοκιμβάλῳ της Α. Ύψ. του πρώτου Χριστοφόρου.

— Ύπερ του οικονομικού συσσιτίου του Ἀγ. Γεωργίου έδόθη εις τὸ Βασιλικόν θέατρον συναυλία. Η Μικτὴ χορωδία της Μουσικῆς Ἀκαδημίας έψαλε τὸ άσμα «Παλληκάρια εμπρός» του Γερμανού Σάντις, ή όρχήστρα έπαιξε τὸν «Χορόν των ὄρων» του Ζοκόνδα, ή κ. Ρεβέκκα έτραγουδής την «Πορφύραν πρώϊαν» του Χόλμερς και τὸ «Πειρωτικόν τραγουδι» του κ. Σαμάρα «της Κοπέλλας τὸ νερό». Μετέσχεν επίσης ὁ βαθύφωνος κ. Χλημίτσας, ὁ κ. Πετρούλιας και ή δ. Ξένη Ίωαννίδου ήτις έπαιξε δύο Ἀραβικάς συνθέσεις.

— Εις την έρασιτεχνικὴν συναυλίαν του Λυκείου των Ἑλληνίδων ή δ. Νομικῶς έψαλλε με τέχνην συνθέσεις του Σαιν-Σάν, του Μασσενέ και εν τραγουδι του κ. Καλομοίρη, ὁ κ. Ἀντωνόπουλος έπαιξε βάρβιτον, διακριθείς εις μίαν συναυλίαν του Fesch, και ή δεσπ. Φούλα Πάλμα διά πρώτην φοράν παρουσιαζομένη πρό του κοινοῦ απέδωκε μίαν romance τὸ Τσαϊκόφσκη με πολύ αίσθημα, άλλ' άκόμη περισσότερο άνεδείχθη εις άκρίβειαν και χρωματισμόν εις τὸ Σκέρτσο του Σοπέν.

— Ο κ. Κ. Παπαδημητρίου, γραμματεὺς του Ώδειου Ἀθηνῶν, ενεφανίσθη εν ιδίῃ διά πρώτην φοράν συναυλίᾳ ως λυρικός τενόρος. Καίτοι έσοπούδαε και διδάσκει ήδη εν τῇ Ριζαρείῳ σχολῇ την Βυζαντινὴν μουσικὴν μη τελειοποιήσας έκτοτε την φωνήν του, εν τούτοις εις εν έκτενές πρόγραμμα έδειξε γλυκύτητα και εκφρασιν, άξιον δὲ σημειώσεως εἶνε ότι έτραγουδήςεν εις τέσσαρας γλώσσας! Ηκούσθη ευδρόσως εις την «Απαγωγήν εκ του Σεραγιού» τὸ πολλάκις άκουσθέν άσμα του Μόζαρτ, εις τὸ «Πρό της μάχης» του Σοπέν κατά μετάφρασιν του κ. Θεοδοροπούλου, ὅπερ έψαλε με πολλήν ζωηρότητα, διό και επανέληφθη, και εις την «Μανόν». Ηρσε πολύ και τὸ «Ρόδον» του κ. Ξανθοπούλου, οὔτινος εξητήθη ή επανάληψις. Ο πλαγιαυλιστής κ. Παπαγεωργίου,

συνοδεία έγχορδων, έπαιξε την σκηνήν των Ήλυσιών εκ του «Όρφεως» του Γκλουκ και ο κ. Φαραντάτος έπαιξεν άριστοτεχνικά τὸ «Vecchio Minnetto» του Σκνιμπάτι, τὸ Artés l'Été του Σμίθ, τὸ «Presentations à la cour» του Ρίττερ, και έκτός προγράμματος εν τεμάχιον του Σαιν-Σάν.

— Η καθηγήτρια του άσματος εν τῷ Ώδειῳ δεσπ. Σμαράγδα Γεννάδη κατά την συναυλίαν της απέδωκε με πολλήν εκφρασιν τας έκτενείς και ποικίλας συνθέσεις προγράμματος με πολλήν επιμέλειαν συναχθέντος ίνα δείξη τας μεταπτώσεις της φωνῆς της εις διάφορον ύφους μελωδίας. Εις την «Δορελία» του Λίστ, εις την Πολωνέζαν της «Μινιών» και εις τὰ δύο ὄραϊότατα Ἱταλικά τραγούδια του Βόλφ, κατά μετάφρασιν του κ. Ποριώτου, ή δεσπ. Γεννάδη υπερέβαλεν εαυτήν. Ο κ. Ἀγαπητός έπαιξε πρός τούτους έκτάκτως καλά τὸ Chant de la fileuse του Λίττολφ και τας Ἑσπερινὰς άρμονίας του Λίστ.

— Διά πρώτην φοράν ενεφανίσθη ή διπλωματούχος του Ώδειου δεσποινίς Ἐλένη Ἀγγελοπούλου εν ιδίῃ συναυλίᾳ δοθείσῃ εν τῷ Ώδειῳ. Τὸ πρόγραμμά της εκλεκτόν και δύσκολον. Από την σονάταν του Μπράμς έπαιξε πολύ καλά τὸ Scherzo, άλλὰ την τέχνην της έδειξεν εις την Etude (fa min) του Σοπέν, άκόμη δὲ περισσότερο εις την Ballade του Γκρήγκ, ήν απέδωκε με μεγάλην αισθητικὴν και δύναμιν. Της συναυλίας μετέσχε ὁ καθηγητής κ. Σουλτσε εκτελέσας εἷς τεμάχια, εκ των ὁποίων ιδιαιτάτα ήρσαν ή «Pre-cieuse» του Couperin—Kreislcr και τὸ «Ναυούρισμα του κ. Λαυράγκα. Τὸν κ. Σουλτσε συνόδεσε εις τὸ πιάνο ή δεσποινίς Μαρία Παπαγιαννοπούλου άρμονικότατα και με πολλήν λεπτότητα.

— Και κατά την νέαν συναυλίαν του ο κ. Τριανταφύλλου, εξετιμήθη διά την γλυκαίαν φωνήν του. Διεκρίθη εις την «Nocturne» του Φράγκ, υπελείφθη όμως εις τὸν «Λόεγκριν». Η δις Ἡλίτου έπαιξε την Σονάταν (αρ. 27) του Μπετόβεν, μίαν νυκτωδίαν του Σοπέν και μίαν σπουδήν του Λίστ. Τὸ παίξιμόν της μάλλον ποιητικόν ή τεχνικόν.

— Η δεσποινίς Ἐλένη Ἰγγλέση εις συναυλίαν δοθείσαν υπ' αυτής εν τῷ Β. Θεάτρῳ εξέτελεσεν επί του κλειδοκιμβάλου επιτυχῶς συνθέσεις του Μπετόβεν, Σοπέν, Ραχμανίνωφ, Σουλτσε—Έλβερ και την «Πατινάδα» του κ. Καλομοίρη. Τὸ παίξιμό της εἶνε τεχνικόν, άλλὰ ξηρόν. Τὰ έργα του Ραχμανίνωφ, έπαίχθησαν καλλιτέρα των άλλων.

— Η δεσπ. Ἑλλη Γεράκη, ή οποία τελειώνει έφέτος τας σπουδάς της, επρόλαβε νά δείξη ως τελειόφοιτος την τέχνην της. Τὸ Orgel-Konzert του Μπάχ—Στρανάλ ειχομεν ήδη άκούση και από τὸν κ. Σκόκον, τὸν Σοπέν εις την Etude, τὰ Preludes και την Ballade, απέδωκε με πολλήν προσοχήν και άρκετήν αντίληψιν, ήρσε δὲ περισσότερο εις δύο συνθέσεις του Σούμπερν και άλλας δύο του Debussy. Ο κ. Λυκούδης εξέτελεσε μαζί της μίαν Σονάταν του Μόζαρτ και δύο μέρη Ἰσπανικῆς συμφωνίας του Lalo.

— Η καθηγήτρια κ. Λήδα Εύλαμπίου προεκάλεσε και πάλιν την εκτίμησιν των θαυμαστών της, οί ὅποιοι δέν εἶνε ὀλίγοι, εις την συναυλίαν της, μίαν εκ των άριστων της εφετεινῆς περιόδου. Η δεξιοτάτη μαθήτρια του Γκοτόφσκη έπαιξε με δύναμιν και εκφρασιν. Καθένα μουσοργόν παρουσίασε με τὸ ύφος του. Ἰδιαιτέρως σημειοῦμεν την έκτέλεσιν της Νο-

cturne και του Βάλς του Σοπέν εις τὸ ὅποιον εξετιμήθη ή αρίστη και τὸ ὅποιον ήναγκάσθη νά επανολάβη. Ἐντύπωσιν] ενεποίησε και ή «Φαντασία» του Σούμπερν, διά πρώτην φοράν παιζομένη εις τὰς Ἀθήνας. Ἐν τέλει εξέτελεσεν έργα λυρικῆς εμπνεύσεως. Του Glinka ὁ «Κορυδαλός» έχρωματίσθη φυσικώτατα, του Στράους ή ζωγραφικωτάτη σύνθεσις τὰ «Μονοπάτια» απέδόθη λεπτότατα, ή δὲ δυσκολωτάτη περίφημος ταραντέλα του Λίστ «Βενετία—Νεάπολις» κατέθελε τὸ άκροατήριον.

— Η δ. Ἀντιγόνη Κοψίδα, ή μεταλλειούχος βιολίστρια του Ώδειου, παρά την νεοικότητα ήν δέν κατορθώσε νά αποτύγη, εξέτελεσε τὸ πλεϊστον του προγράμματος με την χαρακτηρίζουσαν τὸ παίξιμόν της θερμότητα. Τὸ Andantino του Martino και τὸ Chanson Louis III του Couperin—Kreislcr απέδωκε με πολλήν λεπτότητα και χάριν, ως και την Romance του Sinding και την Μαζούρκαν του Βενιάφσκη. Η δεσποινίς Φωκά έτραγουδής καλλιτέρα από κάθε άλλην φοράν. Εις την Πολωνέζαν της «Μινιών» ύπεδήλωθη ευρὺ τὸ μέλλον της.

— Κατά την τρίτην συναυλίαν της Ὁρχήστρας του Ώδειου Ἀθηνῶν έπαίχθη ή συμφωνία του «Oberon» του Βέμπερ, υπό δὲ του κ. Φαραντάτου και της όρχήστρας τὸ γνωστὸν Κοנסέρτο εις μι μπεμόλ του Λίστ. Τὸ κυριώτερον ὅμως μέρος του προγράμματος ήτο ή πρωτοφανής διά την Ἑλλάδα έκτέλεσις του τετραμελοῦς Προλόγου του «Μεφιστοφελούς» του Μπόιτο υπό της όρχήστρας καιχορωδίας μικτῆς εἷς 130 προσώπων μαθητῶν και μαθητριῶν του Ώδειου, ήτις επί μακρόν χρόνον εδιδάσκετο. Ο κ. Μιχαλόπουλος έτραγουδήςε τὸ μέρος του Μεφιστοφελούς έρασιτεχνικῶς. Τὸ τέλος κατά τὸ ὅποιον έσημειώθη υπερέντασις ὄργάνων και φωνῶν, τὸ άκουσμα ήτο μεγαλοπρεπές, έμπόησαν ζωηράν εντύπωσιν. Τὸν χορόν ειχε διδάξη ὁ καθηγητής κ. Ν. Παπαγεωργίου. Η όρχήστρα ειχεν ελλείψεις ένιote αισθητάς.

— Έν δευτέρα συναυλίᾳ ή όρχήστρα της Ἀθηναϊκῆς Μανδολινατάς ή εκατονταμελής εξέτελεσε μετά πολλῆς επιτυχίας τούς «Ἰσπανικούς χορούς» του Μοζκόφσκη και την Εισαγωγήν της Ἰφιγενείας εν Αὔλιδι. Η δ. Λεβαντή, έδειξεν ὄλην της την τέχνην εις τὸ σόλο του μανδολίνου. Ο κ. Ἀγγελόπουλος και ή δ. Πασχάλη έτραγουδήςαν.

— Έν τῷ Δημοτικῷ θεάτρῳ έδόθη συναυλία υπό της καθηγητριας του άσματος εν τῷ Ώδειῳ Λότνεκ κ. Εύτ. Καμπανάκη. Έψαλε έκλεκτά τεμάχια Ἱταλικῶν μελοδραμάτων, συνοδεύοντος του κ. Λογκομπάρδι, παρουσίασε δὲ και τρεῖς μαθητάς της οί ὅποιοι προωρίζονται διά τὸ μελοδραμα, τὸν ὀξύφωνον κ. Τσαμπούλαν, τὸν βαρύτονον κ. Βλησιδην και τὸν βαθύφωνον κ. Βαζόντιον.

— Αί διπλωματούχοι δεσποινίδες Ἀσπασία Ζαρεφοπούλου και Ἀσπασία Ἀγγελινίδου, αἱ πρό τιτος, εμφανισθεισαι εις χωριστάς συναυλίας, συνέπραξαν από κοινοῦ εις νέαν συναυλίαν, καθ' ήν εξέτελεσαν έκλεκτάς συνθέσεις.

— Εις τὸ Ώδειον Λότνεκ έδόθη ή πρώτη συναυλία των καθηγητῶν του Μετέσχον αἱ κ. κ. Λότνεκ, Καμπανάκη και οί κ. κ. Μπαίμερ, Σαίφερ και Δέφνερ. Έπαίχθησαν εν Κουαρτέτο του Μπράμς, εν του Δρόσκα, και δύο άριε; εκ του «Φιγαρώ» του Μόζαρτ. Τήν συναυλίαν έτίμησε διά της παρουσίας της ή Α.

Μ. ἡ βασίλισσα, μετὰ τῆς βασιλοπούδος Ἑλένης.
— Μετὰ μακρὰν σιγὴν ἐπανάβη τὰς συναυλίας του τοῦ Ἑλλ. Κουίντέττο, τὸ ὅτιον ἀπαρτίζον διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ του Ὁδείου, οἱ κ. κ. Χωροφῆς, Καζάκης, Οἰκονομίδης, Γαϊδεργέρεν καὶ Καλομοίρης. Ἡ ἐμφάνισίς του ἐχαιρετίσθη συμπαθῶς, καθότι σπανιότατα ἀκούεται ἐν Ἀθήναις μουσικὴ δομῆσι. Ἐπαίξαν ἐν Κουίντέττο του Φράγκ. δυκολώτατον, του ὁποίου τὸ τρίτον μέρος ἐπαίχθη ἀρτιώτερον. Ὁ Φράγκ. ὁ Μπάχ τῆς Γαλλίας, ὁ γενόμενος μετὰ θάνατον γνωστός, ἔγραψε ἐν μόνον κουίντέττο τὸ ἐκτελεσθέν, μορφῆς πρωτοτύπου καὶ νεωτερισμοῦ, ἐμπνευσθεὶς ἴσως ἐκ τῶν Παθῶν του Χριστοῦ. Τὸ δεύτερον Κουίντέττο, ἦτο του Βρόρακ, ἀποδοθὲν περισσότερον ἐπιτυχῶς, θαυμάσιον εἰς μελωδία, Βοημικῆς. Ὁ μουσουργὸς εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ἐνεπνεύσθη ἐκ τῆς δημοτικῆς Τσεχικῆς μουσικῆς, ἀποδόσας ὅλον τὸ βάθος του αἰσθηματος του Ἑθνους του. Εἰς τὸ α' μέρος ὑμνεῖται τὸ φυσικὸν κάλλος τῆς Βοημίας, εἰς τὸ β' παίζεται ἡ Dumka, τὸ αἰώνιον παράγονον τῆς Σλαβικῆς ψυχῆς, εἰς τὸ γ' ἀκούομεν τὴν Furiant, χορὸν χορὸν μὲ ποικιλοτρόπους ρυθμούς, καὶ μεταπτώσεις καὶ τὸ finale μᾶς δίδει μίαν μεταρσίωσιν λυρικῆς. Ὁλόκληρος ἡ σύνθεσις ἀπεδόθη μὲ λεπτότητα καὶ ἀρμονίαν, ἰδίως τὸ δεύτερον καὶ τέταρτον μέρος. Ἡ δεσπ. Ἄννα Κάισαρη ἐτραγοῦδησε τρία τραγούδια του Φράγκ, κατὰ μετάφρασιν του κ. Ποριώτου, ὅστις ἀξιεπαίνως ἀνέλαβε νὰ ἐξελληνίσῃ πολλὰ ἕνα ἄσματα ὑποβοηθῶν οὕτω τοὺς ἐκτελεστὰς ἵνα γίνωνται νοητότεροι ὑπὸ τῶν ἀκροατῶν. Ἡ δ. Κάισαρη μὲ τὴν ἔντονον καὶ δροσερὰν φωνήν της, ἔξωστανέυσε τὰ ἄσματα, χαριτωμένα δ' ἐτραγοῦδησε τὸ ελαφρότερον ἐξ αὐτῶν «Ὁ γάμος καὶ τὰ ρόδα», του ὁποίου καὶ ἐξηγήθη ἡ ἐκάνληψις.

— Καὶ δευτέραν συναυλίαν ἔδωκεν ἡ δεσπ. Ἀλεξάνδρα Δημητριάδοπούλου, μετὰ τῆς ἀδελφῆς της τὴν φροῶν αὐτὴν Ἐκτὸς τῶν ἄσματων τῶν καὶ ἄλλοτε ὑπ' αὐτῆς τραγουδηθέντων, σημειωμένην τὴν Σλαβικὴν Μπαλλάνταν του Σοπὲν ὡς ἐκραστικῶς ἀποδοθεῖσαν καὶ μίαν μονωδίαν ἐκ του «Ὁρφέως» του Γκλόκ. Ἡ δεσπ. Ἐμφροσύνη Δημητριάδοπούλου, ὑψίστου λυρικῆς, ἐτραγοῦδησε πολὺ καλὰ παρ' ὅλην τὴν συγκίνησίν της, ἐν μέρει ἐκ τῶν «Ἀλιέων μαργαριτῶν» του Μπιζέ καὶ τῶν «Δήμων». Ἐν δωδὴ αἱ δύο ἀδελφαί, μὲ τὰς ἀντιθέτους, ἀλλ' ἐπιτυχῶς ἀρμονισμένας φωνὰς των, ἔφαλαν τὸ ὠραιότατον νουέττο του Παύλου καὶ Βιργίνιας ταῦ Μασσέ. Δύο Ἑλληνικὰ ἄσματα, ἰδίως τὸ Πῆγε ὁ Καλὸς μου, γνωστῆς δημοτικῆς ἐμνεύσεως, κατὰ διασκευὴν του κ. Σακελλαρίδου καὶ τὸ «Περσιτέρι τῆς εἰρήνης» ἐλειροκρατήθησαν ζωηρῶς. Ὁ κ. Ἀγαπητός, ἐκτὸς τῆς συνοδείας του ἄσματος, ἔπαιξε τὸ α' μέρος του Κονσέρτου εἰς re mineur του Μπάχ, μίαν νυκτωδίαν του Σοπὲν καὶ «Ἐν τῷ δάσει» του Λίστ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Ἐν συνεχείᾳ τῶν διαλέξεων περὶ τῶν θανόντων Ἑλλήνων διηγηματογράφων ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ὁμίλησεν ὁ κ. Κ. Ράδος περὶ ἱστορικοῦ μυθιστορηματος καταλληλότετος πρὸς τοῦτο ὡς ἱστορικός καὶ ὡς διηγηματογράφος ὁ ἴδιος. Ἐμνήσθη τῶν ὀλίγων Ἑλλήνων οἵτινες ἠσχολήθησαν παρέργως εἰς αὐτὸ, ἀπεικο-

νίσας κατόπιν ζωηρῶς τὸν κυριώτερον ἐξ αὐτῶν, τὸν Στέφανον Ξένον. Ἡρεύνησε τὸν περιπετειωδὴ του παραδόξου ἐκείνου Ἑλληνο-βίον, ὅστις εἶνε σχεδὸν μυθιστορικός. Μὲ κάποιαν ἀτιμέλητον βίαν, ἐπιηρεασθεὶς ἴσως ἀπὸ τῶν βιογραφούμενων συγγραφέα ὁ κ. Ράδος παρουσίασε τὸν Ξένον ὡς ἄνθρωπον εἰς τὰς ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του, ὀλιγώτερον δὲ λόγον ἐποίησατο περὶ τῶν δύο ἐκτενῶν ἔργων του, τῆς «Ἡρωίδος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», καὶ τοῦ ἔχοντος μεγαλειότεραν ἀξίαν «Διαβόλου ἐν Τουρκίᾳ». Ἡ διάδοσις ἀμφοτέρων τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν μυθιστορημάτων ἦτο μεγάλη, καταστήσασα τὸν Ξένον δημοφιλῆ, καίτοι δύναται νὰ χαρακτηρησθῇ οὗτος μᾶλλον ὡς ἐπιφυλλιδιογράφος, μὴ ἀντέχων εἰς αὐστηρὰν κριτικὴν. Ὁ «Διαβόλος ἐν Τουρκίᾳ», ὅστις ἐξεδόθη τῇ 1857 ἀργότερον δὲ Ἀγγλιστὶ εἰς τρεῖς τόμους, προσεπόρησε κέρδος δρ. 100.000 εἰς τὸν συγγραφέα—γεγονὸς ἀξιὸν ἰδιαιτέρας ἀναγραφῆς διὰ τὴν πτωχὴν ἰεροελληνικὴν φιλολογοίαν. Ὁ Ξένος ὑπῆρξε πολυγραφώτατος, ἀλλὰ δὲν ἐπεξεργάσθη τὰ ἔργα του. Συνέγραψε πληθὺν ἀρθρῶν, τὰ «Νόθα Τέκνα», τὸν «Πάτροκλον Σκοπελίδην», τὴν «Κιβδηλείαν», ἐξέδωκε δὲ τὸν ἀληθινόν «Βρετανικὸν ἀστέρα». Ὁ κ. Ράδος τὸν παρηκολούθησε μέχρι τῆς εἰς Ἀθήνας ἐπανόδου του κατὰ τὴν δύσιν του βίου του, ὅτε ὁ ἐκατομυριοεὺχος εἶχε γίνῃ πένης, χωρὶς ὅμως νὰ παύσῃ νὰ εἶνε μεγαλοῦδέατος.

Ὁ κ. Σ. Μενάρδος ἀπεικόνισε τὸν Ἐμμανουὴλ Ροῦδην μὲ πολλὴν ὀξύτητα. Ἦτο μᾶλλον σύντομος, κριτικὴ ἀνάλυσις, ἀντιθέτως πρὸς ἄλλους ὁμιλητάς, οἱ ὅποιοι ἀπλῶς ἐνεφανίσθησαν ὡς βιογράφοι.

Ὁ ὁμιλητὴς ἐλάχιστα ἠσχολήθη περὶ τοῦ βίου του συγγραφέως, περιορισθεὶς μόνον εἰς τὸν ἀμφισβητούμενον χρόνον τῆς γεννήσεώς του. Κυρίως τὸν ἀπασχόλησε τὸ διήγημα του Ροῦδου. Ἦρχισεν ἀπὸ τὴν ἐν ἡλικίᾳ 25 ἐτῶν συγγραφείσαν «Πάπισσαν Ἰωάνναν» πῶς τὴν ἐνεπνεύσθη καὶ πῶς τὴν εἰργάσθη. Τὴν ἐκρίνευ ὡς ἐπιηρεασμένην ἐκ τῶν ἔργων του εἶδους του Δὸν Ζουάν, ἐξῆρε τὴν Μεσαιωνικὴν ἕρην του ἔργου τὴν ἀκτινοβολίαν του ἔθρους πνεύματος του, ἔφερον ὅμως ὡς μειονέκτημα τὴν παρωδίαν τῶν ἱερῶν ὕμνων ὀφειλομένην εἰς τὴν ἐξ ἰδιοσυγκρασίας τῶν του συγγραφέως εἰς τὸ σκώπτειν. Ἀνέφερε τὴν εἰς τὸν «Ἀσμοδαῖον» ἐγκατεσταρμένην πολιτικὴν σάτυραν του Ροῦδου, καὶ ἀνέλυσε συντόμως τὰ καλλίτερα τῶν Συριακῶν διηγημάτων του, εἰς τὰ ὅποια ἀναφαίνεται ὁ συγγραφεὺς κάπως σκεπτικιστῆς, καὶ ἄτιστα διακρίνει σαφήνεα, καλλιλογία καὶ τελεία ἐπεξεργασία. Εἰς αὐτὰ διαφαίνεται ἡ πρὸς τὰ ζῶα στοργή του, μία δὲ ψυχολογία Συριακῆς σφύγγου εἶνε ἀρίστη. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κυρίως χαρακτηρίζει τὸν Ροῦδην εἶνε τὸ ὕψος. Εἶχε γράφων τὴν Γαλλικὴν γλαυρότητα, τὴν Ἀγγλικὴν βραχυλογοίαν, τὴν Ἰταλικὴν ἀρμονίαν.

Ὁ κ. Α. Καμπάνης ὑπῆρξε ἀναλυτικώτατος εἰς τὴν μεθοδικὴν μελέτην του περὶ τῶν συγγραφέων του «Θάγου Βλέκα» Παύλου Καλλιγᾶ καὶ τῶν «Κρητικῶν γάμων» Σπυρίδωνος Ζαμπέλου. Καίτοι ἀμφοτέροι διεπρεσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ὁ πρῶτος ὡς νομοδιδάσκαλος, ὁ δεύτερος ὡς ἱστοριοδίφης, εἰς τὰ μοναδικὰ ἔργα των ἀνεδείχθησαν ἀριστοὶ ἠθογράφοι. Τὸν Καλλιγᾶν ὠνόμασε πατέρα του Ἑλληνικοῦ μυθιστορηματος. Ὁ «Θάγου Βλέκας» εἶνε μία ρεαλιστικὴ εἰκόνα

τῆς ἀρτιπαγοῦς μετεπαναστατικῆς Ἑλλ. κοινωνίας, μὲ τύπους περιεργωτάτους, οὓς ὁ πνευματώδης συγγραφεὺς ἀνεπαρέστησε μὲ βαθεῖαν παρατηρητικότητα. Καίτοι ἡ γλώσσα του ἔργου εἶνε μᾶλλον ἀρχαιοπρεπῆς, παρεντίθενται δὲ καὶ ποικίλαι ἐγκυκλοπαιδικαὶ γνώσεις, δὲν παύει τὸ ἔργον νὰ ἐξῆ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν Ἑλληνα ἀναγνώστην. Ὁ Ζαμπέλιος διαφέρει πολὺ του Καλλιγᾶ. Εἶνε οἰκειότερος πρὸς τὸ λογοτεχνικὸν εἶδος, εὐφάνταστος, ἀλλὰ μὴ ἀμελῶν καὶ τὴν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν. Τοὺς «Κρητικὸς γάμος» χαρακτήρισεν ὁ κ. Καμπάνης ὡς σχολοτενῆς κάπως, παράδοξον ἔργον, μὲ ὕψος πομπῶδες καὶ ρητορικόν, ἄλλὰ καὶ μὲ πλοῦτον γλώσσης καὶ γοητεῖον ὕψος.

Διὰ τὸν Βιζυηνόν, ὡς διηγηματογράφον, ὁμίλησεν ὁ ποιητὴς κ. Βάρναλης, ἐπιηρεασμένος πάντοτε ἀπὸ τὸν μαλλιαρισμόν. Ἡ ὁμιλία του ἦτο ποιητικὴ, μὲ ὑπερβολικὰς λυρικὰς ἐξάρσεις, ἀλλ' ἀρκετὰ σύντομος. Ἀπεκάλεσε τὸν Βιζυηνόν πρῶτον ὀληθινόν Ἑλληνα τεχνίτην του λόγου. Εἰς τὰ διηγήματά του ὁμίλησεν ἡ ψυχὴ του τόπου του. Ἡ ἀντίθεσις του διηγημάτων του πρὸς τὸ ποιῆμά του εἶνε μεγάλη. Τὸ πρῶτον ἔγραψεν εἰς καθαρεύουσαν ἀκριβολόγως, μὲ ψυχολογικὴν ἀλήθειαν καὶ μὲ σαφήνεαν. Οἱ ἄνθρωποι τῶν διηγημάτων του οὐδὲν ἔχουν τὸ παθολογικόν. Διηγείται ἀπλᾶ. Τὸ διήγημα του Βιζυηνου εἶχε συγγένειαν πρὸς τὸ Ρωσσικόν οὐχὶ ὡς πρὸς τὸν ρεαλισμόν, ἀλλὰ διὰ τὴν ψυχὴν τὴν πλήρη θρησκευτικὸν αἰσθηματος. Ἄριστον εἰς τὸ σκεδόν του, ἀριστοτεχνικόν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐκ τῶν πέντε διηγημάτων του Βιζυηνου—διότι φέρεται καὶ ἕκτον, τὸ «Θλιβερό πανηγύρι», τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἐδημοσιεύθη—ἀνέλυσε τὸ «Ἀμάρτημα τῆς Μητρὸς μου», τὸν «Μοσκὸβ Σελήμ», τὸν «Παππού» καὶ τὸ ἀριστον πάντων «Τίς ὁ φρονεὺς του ἀδελφοῦ μου», διακρινόμενον διὰ τὴν συνθετικὴν ἀριότητα, τὴν ἀρμονίαν του συνόλου καὶ τὴν ὁμιλίαν γλώσσης. Τὸ διήγημα αὐτὸ ἐχαρακτήρησεν ὡς τὸν ἀδάμαντα του Ἑλλ. πεζοῦ λόγου, ἀνώτερον καὶ αὐτῶν τῶν ἔργων του Παπαδιαμάντη.

Ὁ κ. Ζ. Ζαχ. Παπαντωνίου μετὰ τὸν ὑπαλληλικόν βίον ὅστις τὸν ἀφήρησεν ἐκ τῶν γραμμάτων, ἐνεφανίσθη πλήρης ζωῆς, μὲ ἕνα ὕμνον πρὸς τὸν Παπαδιαμάντην. Ὁ Σκιαθίος ἀσκητῆς εὗρε τὸν ζωγράφον του, ὅστις μὲ μίαν ὁμιλίαν λεπτὴν καὶ ποιητικὴν, ἀνεπαρέστησε τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν συγγραφέα. Ἡ τεχνουργία του Παπαδιαμάντη ἦτο τὸ αὐθόρητον ἀνάβρυσμα μιᾶς καλλιτεχνικῆς ἰδιοσυγκρασίας. Ἡ μυστικοπάθειά του ἦτο ἀπὸτέλεσμα τῆς θλιμμένης ζωῆς του. Ἡ θρησκευτικὴ κατάνυξις τὸν ἐνέπνεε. Ἀλλὰ τὸ ἔργον του δὲν στερεῖται ἐλαφρᾶς δόσεως εἰρωνείας. Ὁ Παπαδιαμάντης εἶνε μισοειστής. Ὁ πτωχόσμος του νησιῦ του, ὁ θαλασσοδαρμένος κόσμος ἀποτελοῦν τῶν ποικιλόμορφον κόσμον τῶν διηγημάτων του. Ἀνέγνωσε ὁ κ. Π. κατὰ τρόπον θαυμάσιον τὸ ὠραιότερον μέρος του «Ἐρωτος—Ἡρώς» ὃν ἐχαρακτήρησε ὡς σελίδα ἰδεολογικοῦ εἰς μίαν ἀπολαυστικὴν ἠθογραφίαν. Ὡς ἀριώτερον ἔργον του ἀνέφερε τὴν «Φόνισταν».

Αἱ διαλέξεις ἐτελείωσαν μὲ τὸν Πρόεδρον του «Παρνασσῷ» κ. Σακελλαρόπουλον σκιαγραφίσαντα τὸν Δ. Βικέλαν, μεθ' οὗ διὰ προσωπικῆς συνδέετο φιλίας. Ἐκ τῆς αὐτοβιογραφίας του, ἠρανίσθη σημεῖα τινὰ τῆς ζωῆς του καὶ κατόπιν ἐχαρακτήρησε τὰ διηγήματά του ἐννεὰ ἐν ὀλίγῳ διακρινόμενα διὰ τὴν συγκινη-

τικὴν ἀφήγησιν καὶ λιτότητα τῆς φράσεως. Εἶνε ἡρεμὸς γράφων, ὅπως καὶ ἐν τῇ ζωῇ. Ὁμίλησε συντόμως διὰ τὸν «Λουκᾶν Λάραν» μὲ τὸν ἀφελῆ ρεαλισμόν του, ἐχαρακτήρησεν ὡς ἔχοντα μελοδραματικὸν ὕψος τὸν «Φίλιππον Μάρθαν» καὶ τὰ «Δυὸ ἀδέλφια» καὶ ἔξῆρε ὡς τὸ κάλλιστον διήγημα του τὸν «Πατᾶ Νάρκισσον» ψυχογραφίαν νεαροῦ ἱερέως τὸ πρῶτον ἀντικρούζοντος νεκρῶν. Ὁ χαρακτὴρ του πατᾶ ἦτο τόσον μειλίχιος, ὥστε κάποιος εἶπεν ὅτι ἂν ὁ Βικέλας ἦτο ἱερεὺς, θὰ ἦτο Πατᾶ—Νάρκισσος. Ἐτελείωσε τὴν ὁμιλίαν του ὁ κ. Σακελλαρόπουλος μὲ τὸ τελευταῖον ὄνειρον του Βικέλα τῆς ἀνεγέρσεως Ἡρώου του 1821 εἰς τὴν κορυφὴν του Λυκαβηττοῦ.

—Εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἐγένοντο αἱ ἐπομεναὶ διαλέξεις:

Ὁ κ. Ἀγγ. Τανάγρας ὁμίλησε περὶ τῶν γυναικῶν τῆς Ὀδωσσίας. Διεξήλθε τοὺς χαρακτῆρας κατὰ σειρὰν τῆς Καλυψοῦς, τῆς Ναυσικῆς, τῆς Εὐρυκλείας, τῆς Πηνελόπης, τῆς Ἑλένης καὶ τῆς Κίρκης. Ἀνέγνωσε τὰς σχετικὰς περικοπὰς ἐκ τοῦ Ὀμηρικοῦ ἔπους κατὰ τὴν μετάφρασιν του Πολυλά, δώσας οὕτω εἰκόνα τῶν διαφορῶν αὐτῶν τύπων, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς αἰσθητικὴν ἀνάλυσιν αὐτῶν.

Ἡ κ. Μ. Μομφερράτου μὲ πολλὴν κομψότητα ἀλλὰ καὶ ἀνευ ἀξιώσεως ἔδωσε εἰκόνα τῆς ἀρχαίας μουσικῆς. Ἀνεφερε πόσον αὐτὴ εἶχε προαχθῆ εἰς Αἴγυπτον, Αὐστρίαν καὶ Ἰουδαίαν. Διὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν μουσικὴν ἡ ὁμιλήτρια ἐτόνισε τὴν θρησκευτικὴν αὐτῆς σημασίαν, ὡς καὶ τὴν ἐν τῷ Θεάτρῳ. Ἀπερρίθησε τὰ ἀρχαία μουσικὰ ὄργανα, ἀνέφερε τοὺς διασημότερους ἀθλητάς, τὸν Σπαίδα, τὸν Θεόδωρον καὶ τὴν Ἰσμινίαν ἐχώρισε δὲ τὰς περιόδους τῆς ἀρχαίας Ἑλλ. Μουσικῆς εἰς τέσσαρας περιόδους, ὧν ἡ τρίτη ἦτο ἡ περίοδος τῆς ἀκμῆς καὶ κατέληξε μὲ τὴν εὐχὴν ὅπως οἱ νεώτεροι περισυλλέξουν τὰ δημόδη ἄσματα, ἅτινα εἶνε ἀπήχησις τῶν ἀρχαίων χορῶν.

Ὁ κ. Ἀρ. Κουρτίδης ἐτραγατεύθη μετὰ χάριτος τὸ λίαν ἐνδιαφέρον ζήτημα ἂν εἶνε αἱ γυναῖκες γενναῖαι πρὸς τὸν κίνδυνον. Ἀφροῦ ὁ ψυχολόγος ὁμιλήτης ὁμίλησε περὶ τοῦ φόβου τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ ἀμέσου κινδύνου ὡς καὶ τοῦ προαισθηματος διὰ κινδύνους μελλοντικοῦ, ἀπεδείξεν ὅτι αἱ γυναῖκες ἔχουν φόβους φυσιολογικοῦς ἢ καὶ παθολογικοῦς ἀλλ' εἰς τὸν κίνδυνον δεικνύουν πολλὰκις γενναίότητα. Ὁμίλησε περὶ ψευδοφοβίας, περὶ μητρικοῦ φόβου. Ἐφερον ἐν τέλει ὡς παραδείγματα γυναικείας εὐφυΐας, τὴν Ἰφιγένειαν θυσιαζομένην, τὴν Λυγερὴν του δημοτικοῦ ἄσματος, τὴν πολεμοχαρῆ Διαμάντου, τὴν καρποτηθεῖσαν Ρολάν, τὴν μαρκασιαν Πωμπουδούρ καὶ τὴν μητέρα του Γκαίτε, ἥτις προαισθανθεῖσα τὸν θάνατόν της ἐφρόντισε διὰ τὴν κηδεῖαν της.

Ὁ ἀρχιτέκτων ἀρχαιολόγος κ. Ὁρλάνδος ὁμίλησε περὶ τῶν γαμιλιῶν τελετῶν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, μετὰ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων.

—Ὁ κ. Κ. Ψάχος ὁμίλησεν εἰς τὸν «Παρνασσῷ» περὶ τῶν δημοτικῶν ἄσμάτων τῆς Γορτυνίας, χορὸς δ' ἐκ μαθητῶν του ἔφαλε τὰ καλλίτερα ἐξ αὐτῶν. Ἡ ἐργασία του κ. Ψάχου εἶνε γνωστὸν πόσον εἶνε εὐσυνειδητος, διὸ καὶ ἠκούσθη μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος.

— Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα ὁμίλησαν: Ἐν τῷ Νομ. τμήματι τοῦ «Παρνασσῷ» ὁ κ. Παπαπάνος περὶ

δαιδαμονίας και εγγλήμτος, εν τη 'Εταιρεία των Κοιν. Πολ. 'Επιστημών ο κ. Ι. Γεωργιάδης περί δικαστικής ψυχολογίας και ψυχολογίας της μαρτυρίας, ο κ. Φ. Κουκουλέ; περί του τρόπου καθ' όν η νέα 'Ελλ. γλώσσα διαφωτίζει την ιστορίαν και ψυχολογίαν του 'Ελλ. λαού, ο κ. Φραγκιάς εν τῷ «Παρνασσῷ» περί τῆς Νεοελληνικῆς Βαβέλ, ἡτοι τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς 'Ελλ. γλώσσης εν τῷ τύπῳ και τῇ λογοτεχνίᾳ, εν τῇ αἰθούρῃ τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων ο κ. Παπαθεοφίλου περί του ποιητοῦ Μαβίλλη, εν τῷ Πειραιῶν Ὁδῷ ο κ. Θ. Βελλιανίτης περί θεάτρου και ἠθοποιῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης Δυναστείας, εν τῷ Foyer του Β. Θεάτρου ο ποιητογράφος κ. Ἀργυρόπαυλος περί πολέμου και ποιήσεως, εἰς τὸν «Παρνασσόν» ο κ. Τ. Ἀμπελάς ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ΚΕ', Μαρτίου, ο κ. Χρ. Ἡλιόπουλος ὁμίλησε περί τῆς φιλοσοφίας του μαρτυρίου του Χριστοῦ.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Τὸ Συμβούλιον τῆς «Ἐνώσεως τῶν Συντακτῶν» ἀπετελέσθη διὰ τὸ 1917 ἐκ τῶν κ.κ. Δαραλέξη ὡς Προέδρου, Βεκιαρέλη ὡς γεν. γραμματέως και τῶν κ. κ. Σακελλαροπούλου, Τριγωνίδου, Λαχανοκάρδη, Δεπάστα, Δουῖα και Καραπαύλου.

— Ἀπέθανεν ἐν Ζακύνθῳ ὁ Φρειδερίκος Καρρόφο, ἀδελφὸς τοῦ μοναχοῦ Παύλου Καρρόφο. Ἦσολήθη ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας εἰς τὴν φιλολογίαν, δημοσιεύων εἰς τὰ Ζακύνθια περιοδικὰ διηγήματα, ποιήματα, κοινωνικὰς μελέτας και μεταφράσεις. Ἐκ τῶν καλλιτέρων του ἐργασιῶν εἶνε ἡ μεταφράσις τῶν «Τάφρων» του Φασκόλου και ἡ περί «Ἰουδαϊσμοῦ και Χριστιανισμοῦ» μελέτη του.

— Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ Νικόλαος Χατζήτοκος. Εἰς τὴν νεότητά του ἀπετέλει μέλος τῆς πλειάδος τῶν ποιητῶν του ρομαντισμοῦ, δημοσιεύσας ἀρκετὰ ποιήματα και κοινωνικὰς μελέτας, μετέφρασε δὲ τὸ μυθιστόρημα «Ἐπὶ τὰς φιλύρας» του Ἀλφρόνου Κάρ. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀφοσιώθη εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐκλεγείς πλειστακίως βουλευτῆς, διετέλεσε δὲ και Πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

— Ἐν ἐορτῇ δοθεῖσθαι εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον ὑπὲρ τοῦ ἀνδριάντος του Βασιλέως, ἐψάλη ἡ «Βασιλικὴ φήμη» του κ. Πολυκρήτους, ο κ. Χ. Ἡλιόπουλος ὁμίλησεν εὐφραδῶς περί του σκοποῦ τῆς ἐορτῆς; ο κ. Α. Μαυροεικίτης ἀπήγγειλε ποιήσεις του πετριωτικά; και χοροδία πολυπληθῆς ἐκ μαθητῶν ἐψάλε Βασιλικὰ ἄσματα τῶν κ. κ. Σακελλαρίδου και Λάβδα.

— Κατετέθησαν ὑπὸ τῶν θυγατέρων του αἰοδίου Γ. Μιστριώτου εἰς τὸ ταμεῖον του Πανεπιστημίου δραχμαὶ δέκα ἐννέα χιλιάδες πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προφορικῆς ἐκφρασεως ἐπιθυμίας του πατρός του, ἵνα ἐκ τῶν τόκων τελείται ἀνά πᾶσαν διετίαν ποιητικὸς διαγωνισμός. Ἡ ὑπόθεσις τῶν ἐργῶν θὰ λαμβάνεται ἐκ τῆς τρισχιλιετοῦς ἐθνικῆς ιστορίας μας και ἡ γλώσσα ἀπαρβάντως θὰ εἶναι ἡ καθαρὴ ἑλληνιστική.

— Καλλιτεχνικώτατα ἐσωστάθη ἐν τῷ «Πειραικῷ Συνδέσμῳ» ἡ Ἐθνικὴ ἐορτῇ. Ὁ κ. Ἀναστασιδης ἀπήγγειλε τὴν ΚΕ' Μαρτίου τὸν Κοκκου, χοροδία μνηστειῶν ἐτραγοῦδθησεν εὐν «Θρηῶν τῆς Κοιν. Αντινοποκέως» και τὸν «Μαρμαρωμένον Βασιλῆα» του κ. Καλομοίρη, και ο κ. Ἰακ. Δραγάτης ἀπήγγειλε τὸν πανηγυρικόν, ἀποκαλύψας ἐν τέλει εἰκόνα του Βασιλέως ἐν φρενίτιδι ἐνθουσιασμοῦ του ἀκροατηρίου.

— Διὰ Νομοθετικὸν Διατάγματος ἐνεκρίθη ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Μ. του Βασιλέως; πρὸς πανηγυρισμὸν τῷ 1921 τῆς ἑκατοντηριδος τῆς 'Ελλ. ἐπαναστάσεως. Ἐπετροπὴ πρὸς τοῦτο ἡ συλλογὴ πανελληνίων ἐράνων και ἡ χορηγία του Κράτους, ὅπως ἰδρυθῶσι Πανελλήνιον Ἡρώων ἐν ἐπιφανεί μέρει τῶν Ἀθηνῶν, ἀναμνηστικὸν μνημεῖον ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἀγ. Λαύρας, τοπικὰ μνημεῖα εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀνδριάντες και προτομαί. Πρὸς τοῦτοις θὰ ἐπιτελεθῶσι ἡ ἐκδοσις μεγάλου Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς 'Ελλ. Γλώσσης, στατιστικά, ἱστορικά, λαογραφικά και ποικίλαι ἄλλαι δημοσιεύσεις σαφηνίζουσαι τὰ κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν και τὰ ἐντὸς τῆς ἑκατονταετίας τελεσθέντα, ἡ δὲ διαγωνισμῶν δημιουργία λογοτεχνικῶν και καλλιτεχνικῶν ἐργῶν κλειζόντων τὸν ἠρωϊσμὸν και τὰ μαρτύρια δι' ὧν συνετελέσθη ἡ παλιγγενεσία τῆς Ἑλλάδος. Θὰ διοργανωθῶν πρὸς τοῦτοις ἑορταί, ἀγῶνες, συνέδρια καθ' ὅλον τὸ 1921. Πρὸς ἐπίτευξιν τούτων, πλην τῶν ἐράνων θὰ δοθῶν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν 2,000,000 δρ. ἐκ του Δημοσίου ταμείου κατὰ δόσεις, τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπράξεων του λαχείου του Ἐθν. στόλου μὴ ὑπερβαίνον τὰς 250,000 κατὰ τὰ ἔτη 1918—1921, πρὸς τοῦτοις 1,200,000 δρ. ἐκ του ταμείου τῆς Ἐθνικῆς ἀμύνης κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνωτέρω ἐτῶν. Ἦτοι θὰ χορηγηθῶν ἐν ὅλῳ μέχρι του 1921 ὑπὸ του Δημοσίου 4,000,000 δρ., εἰς ἄλλα δὲ τέσσαρα ἑκατομμύρια δὲν γὰ ὑπολογισθῆ τὸ ἐξ ἐράνων ποσόν.

ΞΕΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ὁ διάσημος καθηγητῆς τῆς φυσιολογικῆς ψυχολογίας Θ. Ριμπώ. Ὡς διευθυντῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Ἐπιθεωρήσεως ἡσολήθη εἰς τὴν περιουλογοῖν σπουδαιοτάτου ἐπιστημονικοῦ ὕλοκοῦ. Ἀπὸ τὸ 1899 ἦτο μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν. Του Ριμπώ ἐδημοσίευσεν ἡ «Πινακοθήκη» ἐν τῷ εἰκοστῷ τεύχει βιογραφίαν μετὰ τῆς εἰκόνης του.

Ἀπεβίωσεν ὁ Οὐγγρος Ρίχτερ, ἐκ τῶν διασημοτέρων διευθυντῶν τῆς ἐκτελέσεως τῶν Βιγνερειῶν ἐργῶν εἰς τὸ Μπάρσοι.

Ἀπέθανεν εἰς Γρενόβλην τῆς Γαλλίας ὁ Αἰμίλιος Μπρονναί, ἀπὸ 25ετίας ἐγκατεστημένος ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ δεκαπέντε δ' ἔτη ἐκδίδων ἐν Ἀθήναις τὴν Γαλλικὴν ἐφημερίδα «Progrès». Ἦτο ἐκ τῶν εὐλακρινεστέρων φιλελλήνων και δημοσιογράφων δοκιμώτατος.

Ἐκ τῆς μακρᾶς ἐξορίας του ἐν Ἀμερικῇ και Ἰταλίᾳ, ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἐπαναστατημένην ἤδη Ρωσίαν ὁ διάσημος συγγραφεὺς Μάξιμος Γκόρκυ διορισθεὶς ἄμα Ὑπουργός τῶν Καλῶν Τεχνῶν, εἰς ἀριστην τῶν μακροχρονίων ὑπὲρ του ἐργατικοῦ σοσιαλισμοῦ ἀγώνων του.

Ὁ διάσημος Γάλλος συγγραφεὺς και μυθιστοριογράφος Ὀκτάβιος Μισμπώ ἀπέθανεν. Ὁ Μισμπώ ἐγεννήθη εἰς Τρεβιέ τῷ 1818 και ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ὡς θεατρικὸς κριτικὸς τῆς ἐφημερίδος «Τάξις». Διέπρεψε και ὡς συγγραφεὺς και ὡς μυθιστοριογράφος. Μεταξὺ τῶν ἐργῶν του, ὄλων σχεδὸν γνωστῶν ἐν Ἑλλάδι, συγκαταλέγονται και τὰ ἀκόλουθα: «Γολγοθᾶς», «Κῆπος τῶν μαρτυρίων», «Σεβαστιανός Ρόχη», «Ἡμερολόγιον Θιλαμηπόλου κλπ. Ἡ κωμῶδία του «Αἰ ὑποθέσεις; εἶνε ὑποθέσεις; ἐπανελήθηθη και τελευταίως εἰς σειρᾶν παραστάσεων εἰς τὸ θέατρον τῆς «Γαλλικῆς Κωμῶδίας».

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Γάλλου ἀρχιτέκτονος ἤρχισαν σπουδαίαι ἀρχαιολογικαὶ ἐργασίαι εἰς τὸν ἐν Θεσσαλονικίᾳ ναὸν του Ἁγίου Γεωργίου, κτισθέντα κατὰ τὴν ἐποχὴν του Αὐτοκράτορος Βαλερίου, ἀποβλέπουσαι εἰς τὸ γ' ἀποκαταστήσων ἀρχιτεκτονικῶς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἰς τὴν ἀρχαίαν Βυζαντινὴν φυσιογνωμίαν του.

Παρομοία ἐργασία θὰ γείνη εἰς ὅλους τοὺς Βυζαντινοὺς ναοὺς τῆς Θεσσαλονικῆς, τῶν ὁποίων ἐν συγγραφῇ του ὡς ἄνω Γάλλου ἀρχιτέκτονος μετὰ του ἐκ Παρισίων Καρόλου Ντιλ, θὰ μεταραπῆ και αὐτὸ τὸ ἐσωτερικὸν σύμφωνα μετὰ τὴν ἐποχὴν τῆς οἰκοδομησεως των. Τὰ εἰκονοστάσια, αἱ εἰκόνες, αἱ κανδήλαι, οἱ πολυέλαιαι, τὰ παραπετάσματα τῆς Ὁραίας Πύλης, πάντα γενικῶς τ' ἀντικείμενα τῆς λατρείας, κινήτα και ἀκίνητα, θ' ἀναγραφῶν ἀπὸ ἀρχαίᾳ Μοναστήριον, Μουσείον και ἄλλους Βυζαντινοὺς ναοὺς.

Εἰς τὴν ὁδὸν Ἀδριανῶν ἐντὸς οἰκίσκου εὐρέθησαν ἔχνη σπουδαιοτάτου κτιρίου τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων.

Ὁ κ. Ι. Δραγάτης ὁμίλησεν εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρείαν περί τῶν ἐπὶ τῶν νήσων και ἰδιᾶ τῆς Σίφνου ἀρχαίων πύργων, μετὰ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων. Ἐπίσης ο κ. Σωτηρίου περί τῶν Φραγκικῶν κίστρων του Μορέως, ἰδίως δὲ διὰ τὸ ἱστορικώτερον ὄλον, τὸ του Χλουμουστίου.

Ὁ πρίγκηψ Νικόλαος ἐν συνεδρίᾳ του Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας; προσέτεινε ὅπως ἡ μέριμνα τῆς Ἐταιρείας ἐπεκταθῆ εἰς τὰ μνημεῖα τῆς Βυζαντινῆς και Χριστιανικῆς τέχνης μέχρι τῶν χρόνων τῆς Ἐπαναστάσεως; του 21. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτῇ.

Ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος ἀνεῦρε ἐν Δημητριάδι Βόλου πλοῦσιον νεκροκαφεῖον (μεταξὺ 300—200 π. Χ.) τὸ ὁποῖον περιέχει φρεατοειδεῖς τάφους. Τέσσαρες ἐξ αὐτῶν ἀπέδωσαν ἐννέα χρυσοὺς στεφάνους; τοὺς δύο εἶχεν εἰς ἀνήρ, τρεῖς δύο παιδία και τοὺς τέσσαρας μία γυνή. Του ἀνδρὸς τὰ ὄντα εἶχον τεττὴ ἐντὸς ἀργυρᾶς κάλπης; μετὰ μὲ ἀνάγλυφα κοσμήματα. Ἡ γυνὴ ἔφερε και τρεῖς χρυσοὺς δακτυλίους, ἐν περιδέραιον ἐξόχου τέχνης; ζευγὸς χρυσοῦν ἐνωτίων με μελίσας λεπτοτάτης τέχνης, ἐν μέγα κάτοπτρον ἀργυροῦν με ἀνάγλυφον παράστασιν ἰαν σημαντικῆν, ἄλλα πῆλινα ἄγγεια και δύο ἀργυρᾶς πεζίδιας.

Ὁ τάφος οὗτος; ἔφραγεν ἐπίσης και μέγα μουσικὸν ὄργανον, του ὁποίου ἐσώθη ἡ βᾶσις; με 24 ὀπά; και ρυθμιστὸς χορδῶν. Ἐρημνεύεται ὑπὸ του κ. Ἀρβανιτοπούλου ὡς βάρβιτος, ὡς ἔχουσα 24 χορδᾶς. Πολλὰ μέρη αὐτῆς εἶνε ἐκ κοινου ὄσοῦ, ἐξ ἐλεφαντοστοῦ και σκληροῦ ξύλου, του ὁποίου μέρη τινα φέρουν ἀνάγλυφα κοσμήματα και περιέρχοντες ξυλογλυφικὰς παραστάσεις. Ἡ βάρβιτος μόλις συγκρατεῖται, ἔχουσα ἀνάγκην συγκολλησεως.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὑπὸ του Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσῶς» ἐξεδόθη ἡ «Ἐπετηρὶς του ΙΒ' ἔτους, ἐκ σελ. 304. Περιλαμβάνει ἐπιστημονικὰς, φιλολογικὰς και ἀρχαιολογικὰς μελέτας τῶν κ. κ. Γρ. Βεργαράκη, Κ. Κοωνστονοπούλου, Γ. Χατζιδάκη, Κ. Ράδου, Δ. Τσακαλώτου, Σ. Λάμπρου, Ν. Γιαννοπούλου, Δ. Χαβιαρά, Ι. Βογιατζίδου, Σ. Κουγιᾶ και Ε. Παπαχατζῆ. Ἐν

τέλει ἐπισυνάπτεται και Λογοδοσία τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1915—1916 πεπραγμένων.

Ὑπὸ του αὐτου συλλόγου ἐξεδόθησαν δύο ἐπιτεύχη Δαλιέξω, του κ. Χ. Ἀννίνου περί Βασιλευδου. Παπαρηγοπούλου και τῶν περὶ αὐτοῦς, και του κ. Παλαμά περί Βιζυητου και Κροστάλλη.

Ὑπὸ του οἴκου «Ἀγκύρας» ἐξεδόθησαν: Ἡ «Κόλασις» ἐκ τῆς «Θείας Κωμῶδίας» του Δάντου Ἀλγκιέρη, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν συνιδεῶνον κ. Κ. Καροφύλου. Ὁ μεταφραστῆς, βαθύτατα γνώστης τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης και φιλολογίας, ἀπέδωκε πιστότατα τὸ πρωτότυπον, ἐπιούτισε δὲ συνάμα τὸ βιβλίον με σημειώσεις και ἐπεξηγήσεις χρησιμοτάτας διὰ τὴν κατανόησιν του Δάντου.

Ἡ «Κυρία Χρυσάνθεμον» του Πιέρ Λοτί. Ὁ συγγραφεὺς τῆς, με τὰς θαυμασίας περιγραφὰς του και τὴν παρατηρητικότητά του μάς δίδει εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ πλήρη εἰκόνα τῆς Ἰαπωνίας. Ἡ ἡμέρα, ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν Ἰαπώνων, αἱ ἐορταί των, τὰ ἦθη και τὰ ἔθιμά των, πρὸ πάντων δὲ οἱ ἐρωτες τῶν Ἰαπωνίδων και αἱ θρησκευτικαὶ τῶν ἐορταί και τελεταί. Ὅλα αὐτὰ γραμμένα ἀπὸ τὸν μάγον συγγραφεᾶ, συναρπάζουν τὸν ἀναγνώστην.

Αἱ «Τελευταῖαι Γυναικαὶ Ἐπιστολαί» του Μαρσέλ Πρεβό. Εἶνε ἡ λεπτεπίλετο; βοήθεια ἀνάλυσις του γυναικείου χαρακτήρος; ὅλα τὰ ἀπόρρητα μυστικά τῆς γυναικείας καρδιάς, ὅλη ἡ ψυχολογία τῆς, ὑπὸ τύπον ἐπιστολῶν, εἰς ἐνδιαφεροῦσας σελίδας; που κρατοῦν ἀμείωτον τὸ ἐνδιαφέρον του ἀναγνώστου.

Γ. Βόκου, Ζωγραφικὴ και Γλυπτικὴ. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ ὁ συγγραφεὺς στηριζόμενος ἐπὶ τῶν νεωτέρων μελετῶν περί τῆς προόδου τῆς Ζωγραφικῆς και Γλυπτικῆς; ἐξετάζει ἐν ὀλίγοις ἀπὸ φιλοσοφικῆς και αἰσθητικῆς ἀπόψεως τὸ ζήτημα τῆς τέχνης. Το ἔργον αὐτὸ, μὴ στεροῦμενον και φιλολογικῆς ἀξίας, συνιστῶμεν οὐ μόνον εἰς τοὺς καλλιτέχνας, ἀλλὰ και εἰς πάντα φιλολογοῦντα.

Εἰς τὴν σειρᾶν τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐταιρείας τὰ «Ἔργα» ἐξεδόθη ἡ «Ἐλένη τῆς Σπάρτης», εἰς τέσσαρα μέρη, λυρικὴ τραγωδία του ἐσχάτου; ἀποθανόντος; μεγάλου Βέλγου ποιητοῦ Βερράρεν, κατὰ μεταφράσιν Κωμητρον του κ. Κωστή Παλαμά. Εἰς τὸ τέλος του βιβλίου ὑπάρχει και σύντομον σημείωμα περί του ἔργου του Βερράρεν, ὑπὸ του μεταφραστοῦ. Ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐταιρείας; ἐξεδόθη και ἡ «Φλωρεντινὴ Τραγωδία» του Ὄσκαρ Οὐάιλντ, και ἐν ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ περιφώνηον ἔργον του ἰδίου τὴν Ἁγίαν Ἐταίραν ἡ τὴν Διαμαντοσκευασμένην, τὸ ὁποῖον ἐσχάτη τὴν ἐποχὴν του Ὁὐάιλντ εἶχεν ἀποφυλακισθῆ.

Ἡ μεταφράσις του κ. Ποριώτη ἀποδίδει πιστότατα τὸ Οὐάιλνδικὸν ὕφος, και δίδει εἰς τὸν ἀναγνώστην τὴν ἀληθινὴν εἰκόνα τῶν ὑπερόχων στίχων του Ἀγγλου ποιητοῦ.

Ἐξακολουθοῦν αἱ κομφαὶ ἐκδοσεῖς τῆς «Φιλολογικῆς Κυψέλης». Ἐξεδόθησαν οἱ «Ρομαντικοὶ Ἔρωτες» του Στεφάνου Κερβάλ ἀναγνωσκόμενοι με πολὺ ἐνδιαφέρον και ὁ «Ἐρημίτης» του Γκυ ντε Μωπασσάν μετὰ ἐπτά ἄλλων διηγημάτων του αὐτου συγγραφεως. Αἱ μεταφράσεις εἶνε ἐπιμελημένα.

Ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐκδοτικῆς Ἐταιρείας; ἐξεδόθη «Ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδων» μελέτη ἱατρικῆ και κοινωνιολογικῆ του Γερμανοῦ δόκτορος Βιλζ. Ἐρευνῶνται ὅλα τὰ δυσχερῆ ζήτηματα τῆς ἀνατροφῆς κτὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ ἀτόμου και κοινωνικοῦ περιβάλλοντος.

Πῶς ὁ Βασιλεὺς ἔσωσε και σώζει τὴν Ἑλλάδα. Σύντομος ἱστορικὴ μελέτη του παν. ἀρχιμανδρίτου κ. Ε. Κωσταρίδου, ἡτις; ἐξεδόθη και εἰς λαϊκὴν ἐκδοσιν. Εἶνε ἀξιαναγνώστος, δίδεται δ' ἀφορμὴ γὰ ἐκτιμηθῆ ἡ πολιτεία του Βασιλέως ἐν ὅλῳ τῷ ἠθικῷ μεγαλειῷ τῆς.

Ἡ ἱστορία τῆς 18 Νοεμβρίου, ὑπὸ Κ. Χαρακτιδου, δημοσιογράφου. Ἐκδοσις Ἐλευθερου Λό-

υ. Πιστή αφήγησης των γεγονότων της πολυήμερου ήμερας των στρατιωτικών συγκρούσεων.

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Παρακαλούνται οι έχοντες οικογενειακούς τάφους εν τῷ Α' Νεκροταφείῳ Ἀθηνῶν ἵνα ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῶν προσβῶσι τὸ ταχύτερον, εἰ δυνατόν ἐντός τοῦ τρέχοντος μηνός, εἰς ὁρισμένον τοῦ ἀνήκοντος αὐτοῦ χώρου, προσάγοντες εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐφορίας τοῦ Α' Νεκροταφείου τοὺς σχετικούς τίτλους ἰδιοκτησίας. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐνδέχεται οἱ ἐν λόγῳ τίτλοι χαρακτηριζόμενοι ὡς ἰδιοκτησία τοῦ Δήμου, νὰ παραχωρηθῶσιν ἀνευ οὐδεμιᾶς εὐθένης αὐτοῦ, εἰς ἄλλους.

(Ἐκ τοῦ Δημοσχετίου)

Το παρῆρμον βιβλίον τοῦ εἰδικοῦ Γάλλου κληρῆ τοῦ κ. Γαιγερέ «*Δι Δικαστικά πλάνη*», τὸ ὁποῖον πλείστας ὁσε ἠρίθμησε μέχρι τοῦδε ἐκδόσεως ἐν Ἐυρώπῃ, ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς καὶ Ἑλληνιστί, ἐπιμελείᾳ τοῦ συγγραφέου κ. Γ. Γεωργαλίδου εἰς κοινὸν τόμον τῆς Ἀγκύρας.

Εἶνε ἐν βιβλίῳ ἐπιμερικῶς ἀδιακρίτων, ὅχι μόνον τὸν νομικὸν κόσμον ἀλλὰ καὶ κάθε φιλοσοφῶν διὰ τὸ ἐπαγωγὸν ὄφρος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶνε γραμμένοι καὶ τὰ πολυτιμὰ του διδάγματα, ἐπιλουσίῃ δὲ καὶ με φρονεῖνον πρόλογον περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι τοιαυτῆς δικαιοσύνης παρὰ τοῦ ἀντιπροσέδρου τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου Ἀθηνῶν κ. Κ. Τζουκιά.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«*Νέα Τέχνη*», Μηνιαῖον περιοδικόν, Διευθυντῆς Χρήστος Λαγοπάτης. Ἡ ὕλη του κατὰ τὸ πλεῖστον ποιητικῆ.

Νέαι ἡμερησίδες ἐξεδόθησαν: «*Journal*» ἐπὶ τοῦ κ. Λουίζου, «*Courrier d'Athènes*» ἐπὶ τοῦ κ. Λυρανάκη, ὁ «*Λαός*» ἐπὶ τοῦ κ. Μιμηροπούλου.

Ἐξεδόθη τὸ φιλολογικόν «*Ἡμερολόγιον*» τοῦ Παράδεισου. Περιέχει ἔργα τῶν κ. κ. Γρ. Σεραφείνου Δ. Γ. Καλοπροπούλου, Ἀγγ. Σαλούστη, Ἐρικ. Χρόμων, Μ. Παπαγιαννοπούλου, Ε. Μαγιάκη, Μιχ. Παπαστουτηγάκη, Βάσω Ἀλβη, Γω. Πάλεμη, Πλάτωνος Δρακοῦλη, Τ. Χατροπούλου.

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ
ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 27

Τμήμα ἐσωτερικῶν ἀρρώστων διὰ θέσπαικας καὶ ἐγχειρήσεις ὄλων τῶν ὀφθαλμικῶν νοσημάτων.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1917—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ - ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἐκάστην κλήρωσιν) Ἐκδίδονται 100,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν 400,000
) Παρέχονται κέρδη εἰς 2,000 γραμμᾶτια ἀξίας δραχμῶν 200,000
 Ἐκαστὸν ἀξέριον γραμμᾶτιον τιμᾶται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῆ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίων τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη	Δραχμαὶ	Ἐν ὄλῳ
1	80,000	80,000
1	20,000	20,000
2	2,500	5,000
6	1,000	6,000
15	400	6,000
25	200	5,000
1950	40	78,000
2000		200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ 30 Ἀπριλίου (13 Μαΐου) 1917, ἡ δευτέρα ἡ 18 Ἰουνίου (1 Ἰουλίου) 1917, ἡ τρίτη τὴν 3ῴ Ἰουλίου (12 Ἀυγούστου) 1917, ἡ τετάρτη τῇ 24 Σεπτεμβρίου (7 Ὀκτωβρίου) 1917, ἡ πέμπτη τῇ 26 Νοεμβρίου (9 Δεκεμβρίου) 1917 καὶ ἡ ἕκτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1917 (13 Ἰανουαρίου 1918).

Δι' ἐκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀξέρια γραμμᾶτια, πωλούμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν ἰσχύοντα δι' ὀλόκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίων, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντός τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίων ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσης ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 οἰο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμᾶτια ἢ τιμήματα γραμματίων ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοὐλάχιστον παρέχεται ἔκπτωσης 10 οἰο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τιμημάτων γραμματίων, παρέχεται ἔκπτωσης 5 οἰο.

Διὰ πάσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ **Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων**, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ Διευθυντῆς Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ